

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

“ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ,”

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΧΡ. Γ. ΒΛΑΧΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΟΔΟΣ ΦΩΚΥΛΙΔΟΥ ΑΡΙΘ. 28

ΣΥΝΟΨΙΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Ἐθνικὸς Μουσικὸς Σύλλογος· Ἐθνικὴ Μοῦσα· Τὸ πρόγραμμα ἡμῶν (ἄρθρον ὑπὸ Χ. Βλάχου). — Τὸ ἱστορικὸν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ε. Μ. Συλλόγου. — Ἡ τέλεισι τῶν ἔγκαιρίων, ὁ λόγος τοῦ Ἀντιπροέδρου, περιγραφή καὶ κρίσεις τοῦ τύπου. — Ἄρθρα Γ. Ἰατροῖδου, Γ. Πετροβίκη, Β. Γαβριηλίδου. — Ἀπάντησις Χ. Βλάχου. — Ὁ Μουσουργὸς Σαμάρας, πῶς κολῆει τὸ ἔργον τοῦ Ε. Μ. Συλλόγου. — Ὁ κ. Χ. Βλάχος παρὰ κ. Σαμάρα. — Ἐκκλησις τοῦ Σαμάρα πρὸς τὸ ἔθνος. — Ἡ διάλεξις τοῦ κ. Ἀθ. Εὔταξιου. — Ἐκκλησις πρὸς τοὺς φίλους τῶν πατρίων. — Ἡθογραφία Ἑλληνικὴ (παροιμίαι, γνῶμικά, αἰνίγματα, παιδιαί, σάτυροι, μῦθοι). — Ἄσματα δημοτικά. — Ἐφημερις (εἰδήσεις, χοροί, ἀνταποκρίσεις, διαλέξεις, ἐκδόσεις, σοναίλαι, μελοδραμάτια). — Παράρτημα μουσικῶν εἰς παρασημαντικὴν βυζαντιακὴν τε καὶ εὐρωπαϊκὴν.

ΠΟΛΙΤΕΥΟΜΕΝΟΙ : Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ, Κ. ΠΑΠΑ-
ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΘ. ΕΥΤΑΣΙΑΣ, Α. ΜΠΑΣΙΑΣ,
Α. ΚΑΡΤΑΛΗΣ, Ν. ΔΕΒΙΔΗΣ, Ι. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ,
Ι. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ : Γ. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ,
Γ. ΣΤΡΕΪΤ, Ν. ΠΟΛΙΤΗΣ, Ι. ΜΕΣΟΛΩΡΑΣ.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ : Χ. ΒΛΑΧΟΣ, Ι. ΑΘΑΝΑΣΑΚΙΣ, Ν.
ΠΑΠΑΔΕΞΑΝΔΡΗΣ, Δ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ : Ι. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΑΙ : ΓΡ. ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ, Κ. ΑΡΑΒΑΝΤΙ-
ΝΟΣ, Δ. ΔΟΜΒΕΡΛΟΣ, Ι. ΜΙΝΕΤΤΑΣ, Α. ΒΕΑΚΙΣ.

ΕΦΟΡΟΣ ΕΘΝ. ΒΙΒΛΙΘ. : Δ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΛΟΥΣ.

ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ : Ν. ΚΑΝΑΚΑΚΙΣ.

Συνδρομή ετήσια	διὰ τὸ Ἑσωτερικὸν	δρ. 10
»	ἐξάμηνος	» 5
»	ετήσια	» Ἑξωτερικὸν δρ. χρ. 12

Διὰ τοὺς ἑτέρους τοῦ Συλλόγου γίνεται ἑκπτώσις

Τὸ πρῶτον τοῦτο φυλλάδιον διανεμηθήσεται ἐν Ἀθήναις καὶ εἰς μὴ συνδρομητάς. Οἱ μὴ βουλόμενοι νὰ γείνωσι τοιοῦτοι παρακαλοῦνται νὰ τὸ ἐπιστρέψωσι.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις βιβλιοπωλείοις καὶ τοῖς ἀλλαχοῦ ἀντιπροσώ-
ποις ἡμῶν καὶ ἕκαστον χωριστὰ φυλλάδιον ἀντὶ ΔΡΑΧΜΗΣ.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔντοκοι καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντό-
κους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμ-
μάτια καὶ εἰς χρυσὸν, ἤτοι εἰς φράγ-
κα καὶ λίρας στεργλίνας ἀποδοτέας εἰς
ὄρισμένην προθεσμίαν ἢ διορκεῖς.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τό-
κοι αὐτῶν πληρώνονται, εἰς τὸ αὐτὸ
νόμισμα εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις,
εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (che-
que) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλο-
γὴν τοῦ ὁμολογιούχου.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμο-
λογίων πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ
καταστήματι κατὰ τὴν αἰτήσιν τοῦ κα-
ταθέτου ἐν τοῖς ὕποκαταστήμασι τῆς
Τραπεζῆς.

Τόκοι τῶν καταθέσεων

1	1)2	τοῖς	0)0	κατ'	ἔτος	καταθέσεις	6	μηνῶν
2	»	»	»	»	»	»	1	ἔτους
2	1)2	»	»	»	»	»	2	ἔτων
3	»	»	»	»	»	»	4	»
4	»	»	»	»	»	»	5	»

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέ-

ΤΜΗΜΑ Α'.

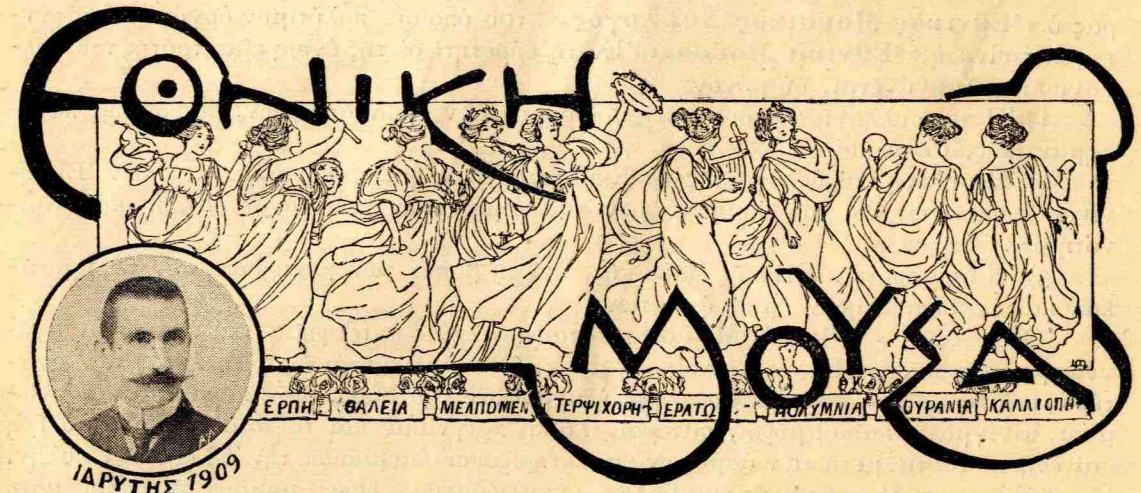
Μελέτη Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς καὶ
Συλλογῆ μελῶν καὶ χορῶν

Ἀθ. Εὐταξίας (πρόεδρος), Χ. Βλάχος, Ι.
Σακελλαρίδης, Ν. Κανακάκις, Δ. Καμπούρο-
γλου, Ν. Παπαλεξανδρῆς, Θ. Κληρονόμος,
Α. Τσιζνόπουλος.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ἐλεξεργασία Λαϊκῆς (θυρελικῆς) Μουσικῆς
καὶ μελέτη χορῶν

Σπ. Σαμάρας (πρόεδρος), Δ. Λαυράγκας,
Γ. Λεμπέλι, Γ. Ἀξιῶτης, Ι. Φαρούδας, Θ.
Σακελλαρίδης, Ἄραμης (Π. Ἀραβαντινός),
Συναδηνός, Δ. Καλβοκορόσης, Θ. Σπάθης,
Καμηλιέρης, Γ. Νάζος (προταθέντες ὑπὸ τοῦ
κ. Σιμάρα).

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΧΡΙΣΤΟΣ Γ. ΒΛΑΧΟΣ || ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΦΩΚΥΛΙΔΟΥ 28

ΕΘΝΙΚΟΣ Μ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ-ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Τ Ο Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Η Μ Ω Ν

ΑΠΟ τοῦ ἔτους 1453, ὅτε κατελύθη ὑπὸ τῶν Τούρκων ἡ Ἑλληνικὴ Αὐτοκρατορία, μέχρι τοῦ 1821, ἀφ' οὗ δι' ἐπαναστάσεως ἰδρύθη τὸ νέον Ἑλληνικὸν Βασίλειον, ἡ ἱστορία καὶ ἡ πρόοδος τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἀνεκόπη. Οὐδὲν δὲ ἄλλο μαρτύριον τῆς κατὰ τοὺς χρόνους τούτους τῆς δουλείας καταστάσεως τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἔχομεν, πλὴν τῶν δημοτικῶν ἠμῶν ᾠσμάτων, τὰ ὅποια δικαίως διὰ τὸν λόγον τοῦτον θεωροῦνται γενικῶς ὡς κειμήλια ἔθνικὰ, ἄξια διὰ τοῦτο ἐπιγούσης περισυλλογῆς καὶ διασώσεως· διότι δι' αὐτῶν ἰκανῶς εἰκονίζονται καὶ διαδηλοῦνται κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ἡ ἱστορία, ὁ χαρακτήρ, τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῆς φυλῆς ἡμῶν.

Ἀλλά, πλὴν τῆς γλώσσης καὶ τῆς ἐννοίας τῆς ποιήσεως, ἐξίσου, καὶ ἴσως πολὺ σπουδαιότερον, ἐνδιαφέρει ἡμᾶς, ὡς ἔθνος, καὶ ἡ μουσικὴ τῶν δημοτικῶν ἠμῶν ᾠσμάτων. Μόνον δι' αὐτῆς καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ὡς διὰ μίτου Ἀριάδνης, θὰ δυνηθῶμεν νὰ κατανοήσωμεν καί, τὴν ἄλλως ἀκατανόητον, μουσικὴν τῶν προγόνων ἡμῶν καὶ ἀπὸ τῆς πρακτικῆς ἀπόψεως αὐτῆς. Ἡ μουσικὴ ἄλλως τε τῶν δημοτικῶν ἠμῶν ᾠσμάτων ὑπὸ ἐποψίν καλαισθησίας, ποικιλίας καὶ πλούτου εἰς ἦχους, μουσικὰς κλίμακας, ρυθμούς καὶ μελωδίας ὑπερέχει πάσης ἄλλης μουσικῆς ὄλων τῶν ἄλλων ἔθνων. Ἡ δὲ τελειότης τῆς μουσικῆς ἔθνους τινὸς ἀναμφιβόλως μαρτυρεῖ τὸν πολιτισμὸν, τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἐξημέρωσιν τῶν ἠθῶν αὐτοῦ εἰς ὑπατον βαθμὸν ἀνεπτυγμένα, ὡς ἀντιθέτως ἡ ἀτέλεια αὐτῆς μαρτυρεῖ αὐτὰ εἰς ἐλάσσονα βαθμὸν. Εἶνε δὲ γνωστὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων, καὶ ἰδίως τῶν περιωθέντων ἀξιολογητάτων μουσικῶν συγγραμμάτων αὐτῶν, ὅτι οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐκαλλιέργησαν εἰς ὑψιστον βαθμὸν, οὐ μόνον τὴν φωνητικὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀργανικὴν μουσικὴν. Οἱ πλείστοι δὲ μουσικοὶ ὄροι τῆς νῦν εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς εἶνε εἰλημμένοι ἐκ τῆς θεωρητικῆς μουσικῆς τῶν προγόνων ἡμῶν. Τὰ προϊόντα ὅμως τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων μουσουργῶν εἶνε εἰς ἡμᾶς ἀγνωστα. Ἄλλ' ἐρωτᾶται : Ἀπωλέσθησαν διαπαντὸς ἅρα γε ταῦτα ; Ἡ μὴ τάχα αἱ ἀρχαῖαι μελωδίαι καὶ οἱ ρυθμοὶ εἰσι κεκρυμμένοι ἐν τε τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς καὶ τοῖς δημοτικοῖς ἠμῶν ᾠσμασιν, περιωθέντες ἐν αὐτοῖς διὰ τῆς παραδόσεως; Τοῦτο ἀκριβῶς, μέγα τῶντι καὶ δυσχερὲς ἔργον, ἀνέλαβεν, ἀλλὰ μὲ εὐρύτητα ἐνεργείας, νὰ ἀγάγη εἰς πέ-

σεων ἐκδοῦνται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέ-
του ὀνομαστικὰ ἢ ἀνώνυμοι.
(*Ἐκ τοῦ γραφείου)

ΟΡΓΑΝΟΠΟΙΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Δ. ΜΟΥΡΤΖΙΝΟΣ

Κατασκευάζει ὅλα τὰ εἶδη τῶν ὀργάνων,
πεφημισμένα κατ' ὅλην τὴν Ἀνατολήν.
67— Ὁδὸς Κολοκοτρῶν—67

ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ & ΥΙΟΣ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣ. ΑΥΛΗΣ

Ὅλα τὰ εἶδη τῶν ὀργάνων, τὰ ὅποια δια-
κρίνονται διὰ τελειότητα, κομψότητα καὶ εὐ-
θηνίαν. Ἀπλὴ δοκιμὴ πείθει περὶ τούτου.

36— Ὁδὸς Κολοκοτρῶν—36

**ΙΟΥΛΙΑ ΠΑΠΑΜΟΣΧΟΥ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑ ΚΛΕΙΔΟΚΥΜΒΑΛΟΥ**

Παραδόσεις κατ' οἶκον. Πληροφορίαι εἰς τὸ
Ξενοδοχεῖον «Ἐρμῆς».

ρας ο «**Εθνικός Μουσικός Σύλλογος**,» του οποίου πολύτιμον ὄργανον καὶ συνεργάτις εἶνε ἡ «**Εθνικὴ Μοῦσα**.» Ἐν τῇ εὐρύτῃ δὲ τῆς ἐνεργείας ταύτης τοῦ Συλλόγου περιλαμβάνεται, οὐ μόνον

1) Ἡ περισυλλογὴ καὶ διάσωσης τῶν δημοτικῶν ἠμῶν ᾠμάτων, διὰ διπλῆς παρασημαντικῆς, ἀλλὰ καὶ

2) Ἡ μελέτη καὶ ἔρευνα τῆς τε Ἐκκλησιαστικῆς ἠμῶν Μουσικῆς καὶ τῶν Ἑλληνικῶν χορῶν, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων. Ἐτι δὲ

3) Ἡ δημιουργία Ἐθνικῆς Μουσικῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μελωδιῶν τῶν τε δημοτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἠμῶν ᾠμάτων.

Ὅπως δὲ ἡ «**Εθνικὴ Μοῦσα**» καταστῆ ἀληθὲς ἐντρύφημα καὶ ἐπαγωγὸν ἀνάγνωσμα εἰς πᾶσαν Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν, θὰ δημοσιεῦται ἐν αὐτῇ, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, καὶ πᾶν ὅ,τι σχετίζεται πρὸς τὴν ἱστογραφίαν τοῦ λαοῦ, οἷον παροιμίαι καὶ γνωμικά, αἰνίγματα, λαϊκοὶ μῦθοι, σάτυροι, λαϊκὰ παιγνίδια καὶ τὰ τοιαῦτα. Διότι τὰ ἴθι καὶ ἔθιμα ταῦτα μετὰ τῶν ᾠμάτων χαρακτηρίζουσι θαυμασίως τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν. Ἀποβάλλοντες δὲ ταῦτα, ἀναμφιδόλως ἐκφυλίζομεθα. Πρὸς τοῦτοις δὲ θέλει αὕτη παρακολουθεῖ, κατὰ τὸ δυνατὸν, καὶ τὴν σύγχρονον μουσικὴν παραγωγὴν.

Ἐν τῇ «**Εθνικῇ Μοῦσῃ**» ἐπίσης θὰ δημοσιεῦται εὐχαρίστως πᾶν ὅ,τι ἀποστέλλεται ἡμῖν, ἀκριβὲς ὅμως καὶ πλήρες, καὶ συμβάλλει πρὸς τὸν, ὡς ἄνω, ἐκτεθέντα σκοπὸν, χάριν τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ὁποῦ παρακαλοῦνται εἰς συνεργασίαν πάντες οἱ δυνάμενοι νὰ συντελέσωσιν εἰς τοῦτο. Διότι, ἔργον ἐθνικὸν, τόσον μέγα καὶ ὑψηλόν, μόνον διὰ τῆς ἐνώσεως καὶ τῆς συνεργασίας τῶν πολλῶν δύναται νὰ εὐδωθῇ καὶ νὰ ἀχθῇ εἰς πέρας. Καὶ ὀλοψύχως εὐχομαι νὰ κατορθωθῇ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν τοῦτο, ὅπερ παιδιόθεν ὠνειρεύθη.

Ἴδου ἐν ὀλίγοις ὁποῖον εἶνε τὸ πρόγραμμα τῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἡμῶν ἐμφανιζομένης «**Εθνικῆς Μούσης**».

Χρ. Βλάχος

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ Ἐπιτροπὴ, εἰς ἣν ἀνετέθη ὑπὸ τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Συλλόγου ἡ σύνταξις τοῦ Καταστατικοῦ, ὡς ἐξῆς ἐκτίθησι συνοπτικῶς τὸ ἱστορικὸν τῆς ἰδρύσεως τοῦ «**Εθνικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου**».

«**Ὁ Χρῆστος Βλάχος**, συλλαβὸν τὴν ἰδέαν τῆς διὰ μουσικῆς γραφῆς συστηματικῆς περισυλλογῆς καὶ διασώσεως τῶν ἐθνικῶν καὶ δημοτικῶν ᾠμάτων ἐν γένει τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν μελέτης καὶ διαδόσεως τῆς ἐθνικῆς μουσικῆς, πρὸς δημιουργίαν γνήσιας Ἑλληνικῆς μουσικῆς, ἀνῆγγειλε πρὸς τὸ κοινὸν διὰ τῆς ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου π. ἔ. ἀγγελίας του τὴν ἐκδοσὴν τῆς «**Εθνικῆς Μούσης**», μουσικοῦ περιοδικοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον¹.

Συγχρόνως δὲ τὴν ἰδέαν του ταύτην ἀνεκοίνωσε κατ' ἰδίαν καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους, δυνάμενος νὰ ἐπισχύρῳσιν αὐτὸν (ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα ἰδρυτῶν τοῦ Συλλόγου), οἱ ὁποῖοι ἐνθουσιωδῶς ἀπεδέξαντο αὐτὴν καὶ οἱ ὁποῖοι μετὰ ταῦτα ἐκλήθησαν παρ' αὐτοῦ εἰς ἐπανελημμένας συσκέψεις, πρὸς λήψιν ἀποφάσεων καὶ μέτρων περὶ τοῦτου. Τῶν συσκέψεων δὲ τούτων γενομένων τὴν μὲν 3ην Δεκεμβρίου ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ τὴν δὲ 10ην καὶ 17ην ἐν τῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ «**Παρθασῶν**», ἀποτέλεσμα ὑπῆρξαν δύο προτάσεις πρὸς τὸν κ. Χ. Βλάχον, ἧτοι παρὰ μὲν τοῦ κ. Ἀντ. Γ. Καρτάλη ἡ περὶ προσπαθείας πρὸς ἐξεύρεσιν φιλοτίμου ὀμάδος πλοουσίων, ἧς καὶ αὐτὸς οὗτος θὰ μετέτρεχε, ἀναλαμβάνουσης μετοχικῶς τὰς δαπάνας

¹ ΣΗΜ. Διὰ τῆς εἰρημῆς ἀγγελίας ἐπηγγέθη ἡ δημοσίευσίς τεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν θεμάτων ἐπὶ τῆς ἐν γένει Ἑλληνικῆς Μουσικῆς καὶ τῆς μουσικῆς φιλολογίας, ἐκκλησιαστικῆς τε καὶ ἐξωτερικῆς, καὶ κατ' Ἐ. ὁ. ὠ. π. α. ἰ. κ. ἡ. σ. κατὰ τε θεωρίαν καὶ πράξιν. Ἐτι δὲ ἡ συλλογὴ καὶ δημοσίευσίς :

λωφίας καὶ τοῦ ρυθμοῦ τῶν ἐθνικῶν δημοτικῶν μας ᾠμάτων, ἔτι δὲ καὶ ἡ συγκριτικὴ ἐξέτασις καὶ παραβολὴ τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς πρὸς τὴν νῦν Ἐ. ὁ. ὠ. π. α. ἰ. κ. ἡ. σ. κατὰ τε θεωρίαν καὶ πράξιν. Ἐτι δὲ ἡ συλλογὴ καὶ δημοσίευσίς :

τοῦ ἀγγελθέντος περιοδικοῦ πρὸς τὸν ἐκτεθέντα σκοπὸν, παρὰ δὲ τοῦ κ. Γ. Ν. Χατζηδάκι ἡ περὶ ἰδρύσεως Συλλόγου ἀποκλειστικῶς πρὸς ἐπίδωξιν τοῦ σκοποῦ τούτου.

Ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων τούτων ὁ κ. Χ. Βλάχος ἐπέδωξε νὰ ἐπιτύχῃ τὴν πραγματοποίησιν, καὶ πρὸς τοῦτο ἐκλήθησαν οἱ ἀνωτέρω εἰς νέαν σύσκεψιν ἐν τῷ «**Παρθασῶν**» τὴν 24ην Δεκεμβρίου π. ἔ., ὅπου, μετὰ μακρὰς ἀγορεύσεις τῶν κκ. **Ν. Λεβίδου, Γ. Χατζηδάκι καὶ Χ. Βλάχου**, παραστησάντων ἐπέγουσαν τὴν ἀνάγκην τῆς διασώσεως τῶν δημο-

α) τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς σφραζομένων καὶ ψαλλομένων δημοτικῶν Ἑλληνικῶν ᾠμάτων, καὶ

β) ἡ κατ' ἐκλογὴν δημοσίευσίς τῶν καλυτέρων ᾠμάτων καὶ τῶν καλυτέρων μουσικῶν συνθέσεων ἐκ τῆς συγχρόνου καὶ παλαιῆς μουσικῆς παραγωγῆς.

Πρὸς τὸν σκοπὸν, ἵνα, εὐδοκίμως τοῦ σκοποῦ τῆς «**Εθνικῆς Μούσης**», ἐπιτευχθῶσι τὰ ἐξῆς ἐθνικὰ ὠφελήματα.

1) Ἡ ἐν τῷ μέλλοντι διὰ τῆς γραφῆς διάσωσης τῶν Ἑλληνικῶν μελωδιῶν, ὁσημέραι ἐξαφανιζομένων.

2) Ἡ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν μελέτη καὶ κατανοήσις τῶν περιουθέντων θεωρητικῶν μουσικῶν συγγραμμάτων τῶν μεγάλων τῆς ἀρχαιότητος μουσικῶν.

3) Ἡ διὰ τῶν πραγμάτων ἀπόδειξις, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ μουσικὴ εἶνε ἡ βάσις πάσης ἄλλης μουσικῆς, ὡς καὶ ἡ Γλώσσα καὶ ὅτι Γ λ ὦ σ σ α ν καὶ Μ ο υ σ ι κ ἡ ν, τὰ δύο ἐθνικὰ γνωρίσματα, χαρακτηριστικὰ τῆς ἀραπύξεως παντὸς λαοῦ πεπολιτισμένου καὶ εὐγενοῦς, οἱ Ἕλληνες ἐκαλλιέργησαν εἰς ὑψιστον βαθμὸν τελειότητος.

4) Ἡ γνῶσις τοῦ μεγάλου καὶ ἀνεξαρτήτου πλοῦτου αὐτῆς εἰς μελωδίαν, ἤχους, ρυθμῶς, μουσικὰ γένη κλπ.

5) Ἡ ἀνάδειξις ἐν τῷ μέλλοντι πηγῆς γνήσιας Ἑλληνικῆς μουσικῆς, εἰς ἣν ἐντροφῶντες καὶ ἐξ ἧς ἐμπνεόμενοι οἱ νεώτεροι μουσουργοὶ θὰ συνθέτωσι γνήσια Ἑλληνικὰ μουσουργήματα καὶ μελοδράματα, βασιζόμενα εἰς μελωδίαν καὶ ρυθμῶς καθαρῶς Ἑλληνικῶς.

Τὴν «**Εθνικὴν Μοῦσαν**» τὸ μὲν Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδείσεως συνέστησε διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 21016 τῆς 27ης Ὀκτωβρίου 1906 ἐγκυκλίου του πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδείσεως (καθηγητὰς, ἑλληνοδιδασκάλους καὶ δημοδιδασκάλους), σκεφθὲν οὕτω : «Ἐπειδὴ τὸ ἔργον τῆς «**Εθνικῆς Μούσης**» τῶντι εἶνε ἐθνικόν, τῆς ἡμετέρας μουσικῆς ἀποτελοῦσης μετὰ τῆς γλώσσης ἐν ἐκ τῶν οὐσιωδιστάτων γνωρισμάτων τῆς ἡμετέρας φυλῆς, ὁρθὸν νομίζομεν νὰ ὑποστηρικθῇ παρὰ παντὸς Ἕλληρος μετὰ ζήσεως καὶ προθυμίας».

Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 48351 τῆς 11ης Ὀκτωβρίου 1906 ἐγκυκλίου του συνέστησε αὐτὴν πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους καὶ δι' αὐτῶν πρὸς τοὺς δημάρχους ὑπὸ παραπλησίον σκέψεων ἐμφοροῦμενον.

Νῦν δὲ μετὰ τὸν καθαρτισμὸν τοῦ «**Εθνικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου**» ἡ «**Εθνικὴ Μοῦσα**» ἠγγέθη πρὸς τὸ κοινόν, ὡς ὄργανον αὐτοῦ, ἀρχομένης τῆς ἐκδόσεώς της ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου 1909.

τικῶν ἠμῶν ᾠμάτων καὶ τῆς μελέτης τῆς ἐθνικῆς ἠμῶν μουσικῆς, ἀπεφασίσθη ἡ ἰδρύσις τοῦ «**Εθνικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου**» καὶ ἐξελέγη τριμελὴς ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κκ. **Χ. Βλάχου** (εἰσηγητοῦ), **Ι. Κυριακοπούλου** καὶ **Δ. Καλογεροπούλου** πρὸς σύνταξιν τοῦ Καταστατικοῦ. Τοῦτο, συνταχθὲν καὶ συζητηθὲν εἰς νέαν συνέλευσιν τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Συλλόγου τὴν 25ην Ἰανουαρίου π. ἔ. ἐν τῷ «**Παρθασῶν**» καὶ ἐπεξεργασθὲν κατόπιν καὶ ὑπὸ τῶν κκ. **Κ. Παπαμυχαλοπούλου, Γ. Χατζηδάκι, Γ. Σ. Στρέϊτ** καὶ **Ι. Ἀθανασάκη**, ἐψηφίσθη ὁριστικῶς τὴν 27ην ἰδίον μηνὸς καὶ ἔτους, συμπεριληφθείσης οὕτω καὶ τῆς κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ κ. **Α. Καρτάλη** Ὀμάδος ἐν τῷ «**περὶ Ἐταίρων**» τοῦ Συλλόγου κεφαλαίῳ, ὡς «**Ἐταίρων Συνέδρων**».

Ἐν Ἀθήραις τῇ 27 Ἰανουαρίου 1907.

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ
Ι. Ν. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ Γ. ΒΛΑΧΟΣ
Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Σύντομος καὶ ἀπείριτος εἶνε ἡ ἀνωτέρω ἐκθεσις τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν τῇ ἀφηγήσει αὐτῆς περὶ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς ἰδρύσεως τοῦ «**Εθνικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου**». Καὶ ὅμως κόποι καὶ μόχθοι καὶ ἀγῶνες καὶ ἀταπάρνησις καὶ ἐπιμονὴ καὶ θέλησις ἰσχυρὰ καὶ ἀκατάβλητος, περὶ ὧν ἴσως ἄλλοτε γενήσεται λόγος, ἐχρεώσθη, διὰ νὰ ἐδραιωθῇ ὁ τοιοῦτος Σύλλογος, παρ' ὅλα τὰ παρεμβληθέντα ὑπὸ τινων προσκόμματα. Διότι, ὡς το ὁμολογήσωμεν, παρὰ τὴν γενικὴν ἐπιδοκιμασίαν καὶ τὴν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν, ἧς ἔτυχεν ἡ ἰδρύσις τοῦ Συλλόγου καὶ ἡ ἐπαγγελία τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ καὶ τῆς σύμπαντι τῷ Ἑλληνισμῷ καὶ τῷ Ἑλληνικῷ ἔθνει, εὐρέθησαν μολαταῦτα καὶ δύο ἀνθρώποι τρόφιμοι τῆς ἐθνικῆς ἠμῶν μουσικῆς (ιερογάλται), ὧν ὁ εἰς καὶ ἐκδότης ψαλτικῆς ἐφημερίδος, ὁ δ' ἕτερος διδάσκαλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὠδείῳ, οἵτινες ἀπέτελεσαν τὴν μοναδικὴν παραφωνίαν ἐν ταῖς ἐνεργείαις αὐτῶν κατὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Συλλόγου καὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ. Δὲν ἀπώκησαν δὲ νὰ καταρραδιουργήσωσι καὶ ἰδρυτὰς ἀκόμη τοῦ Συλλόγου. Καὶ ταῦτα πάντα, οὐχὶ χάριν γενικωτέρων σκέψεων καὶ πρὸς ὠφέλειαν τῆς ἐθνικῆς ἠμῶν μουσικῆς, ἀλλὰ χάριν ἰδιοτελείας μὲν διὰ τὸν ἑνα ὑστεροφημίας δὲ διὰ τὸν ἕτερον. Ἄξιός ὁ μισθός των διὰ τοὺς ἀντεθνικοὺς τούτους ἀγῶνας των !

Η ΤΕΛΕΣΙΣ ΤΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ

ΜΕΤΑ τὸν ὀριστικὸν καταρισμὸν τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου τὸ Διοικ. Συμβούλιον αὐτοῦ ὥρισεν τὴν **1ην Ἀπριλίου 1907**, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 6 μ. μ., ὡς ἡμέραν τελέσεως τῶν ἐγκαίνιων αὐτοῦ, ἐν τῷ καταστήματι τῆς «**Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ**», ἐκδῶσαν πρόγραμμα, καθ' ὃ

- 1) θὰ ἀπηγγέλλετο λόγος κατάλληλος πρὸς ἐξήγησιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου·
- 2) θὰ ἐψάλλοντο γνήσια δημοτικὰ ἄσματα καὶ
- 3) θὰ ἐξετελοῦντο ὑπὸ τῆς «**Ἀθηναϊκῆς Μανδολινατάς**» δύο μουσικαὶ συνθέσεις ἐμπνευσθεῖσαι ἀπὸ δημοτικὰ ἄσματα.

Κατὰ τὴν ὠρισμένην δὲ ταύτην ὥραν τοσοῦτος πολὺς κόσμος, καὶ κόσμος ἐκλεκτός, εἶχε συρρεύσει, ὥστε, οὐχὶ μόνον ἡ αἴθουσα καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ καταστήματος εἶχον ὑπερπληρωθῆ, ἀλλὰ καὶ ὅλη ἡ μακρὰ αὐτοῦ εἴσοδος, καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ ἔμπροσθεν τοῦ καταστήματος Πλατεία. Αὐτὸς δὲ οὗτος ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ἀλ. Σκουζὴς μετὰ πολλοῦ κόπου κατώρθωσε νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν αἴθουσαν διὰ τοῦ πλήθους διαγκωνιζόμενος μετ' αὐτοῦ.

Ἐντὶ τοῦ κ. Ἀθ. Εὐταξίου, ἀδιαθετήσαντος, ἀνέλαβε νὰ ἐξηγήσῃ τὸν σκοπὸν καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ Συλλόγου ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. **Ἰωάννης Κυριακόπουλος**, ἀντεισαγγελεὺς παρ' Ἐφέταις. Ἐλέξε δὲ τάδε :

Ἀξιότιμοι Καὶ καὶ Κοι ,

«**Σύλλογος ἐθνικώτατος ἐπιδιώκων σκοπὸν κατηρτίσθῃ ἄρτι, τῇ πρωτοβουλίᾳ μὲν τοῦ ἐκ τῶν ἰδρυτῶν Χρίστου Βλάχου, τοῦ συλλαβόντος καὶ ἐπιμόνως ἐπιδιώξαντος τὴν ἰδέαν ταύτην, τῇ προθύμῳ δ' ἀρωγῇ ἐγκρίτων μελῶν τῆς ἡμετέρας κοινωνίας. Ὁ Σύλλογος οὗτος ἐπωνομάσθη «**Ἐθνικὸς Μουσικὸς Σύλλογος**» καὶ σκοπὸν προτίθεται τὴν διὰ μουσικῆς γραφῆς περισυλλογὴν καὶ διάσωσιν τῶν ἐθνικῶν δημοτικῶν ἡμῶν ἄσματων, ὡς ταῦτα ἄδονται ὑπὸ τοῦ ἔθνους ἡμῶν, καὶ τὴν μελέτην καὶ διάδοσιν τῆς ἐθνικῆς μουσικῆς, πρὸς δημιουργίαν γνησίας ἑλληνικῆς μουσικῆς.**

Τὸ Διοικητ. Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου ἐθεώρησεν ὀρθόν, ὅπως, πρὶν ἀρξῆται τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν, τελέσῃ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Συλλόγου

εἰς εὐρὴν κύκλον, ἵνα γνωσθῇ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ καὶ πέρα τοῦ στενοῦ κύκλου τῶν πρώτων ἰδρυτῶν. Καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ καλέσῃ ἡμᾶς ἐν τῇ σημερινῇ τελετῇ. Ἐὰν δὲ κρίνωμεν ἐκ τῆς συρροῆς τοσοῦτον πολλοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ κόσμου, ἡ ἰδέα τῆς πανηγυρικῆς τελέσεως τῶν ἐγκαίνιων ὑπῆρξεν ἐπιτυχῆς.

Ἐν γένει, ὡς γνωστόν, ἡ μουσικὴ ἐξενγενεῖται τὴν ψυχὴν, ἐξημερόνει τὰ ἦθη καὶ ἀναπτύσσει τὰ εὐγενέστερα συνασθήματα ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου. **Οὐδεὶς ἄρα πρέπει νὰ μὲνῃ ἄμουσος.**

«**Εἰδικώτερον** ὅμως ἡ ἐθνικὴ μουσικὴ ἐκάστου ἔθνους θίγει τοὺς πατριωτικὸς παλμούς τῆς καρδίας καὶ στρέφει τὸν νοῦν καὶ τὴν προσοχὴν τοῦ ἔθνους εἰς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη. Ἄρα οὐδὲν ἔθνος δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ν' ἀναπτύχῃ καὶ νὰ μεγαλυνθῇ ἄνευ ἰδίας Ἐθνικῆς Μουσικῆς.

«**Ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν μουσικὴ, κατὰ τοὺς περὶ τὰ μουσικὰ ἀσχολουμένους, εἶναι ἡ τελειότερα τῶν μουσικῶν, ὡς δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν τοῦτο εὐχερέστερον ἐκ τῶν περιφημοτάτων συγγραμμάτων τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων Ἑλλήνων, καὶ ἐκ τῶν δημοτικῶν ἡμῶν ἄσματων, τὰ ὁποῖα περιέχουσιν ἀρίστια καὶ θαυμαστά μελωδία καὶ ρυθμούς τῆς ἐν γένει ἐθνικῆς ἡμῶν μουσικῆς.**

«**Ὅσοι δὲν νυτύχησαν** ν' ἄδωσαν ἐθνικὰ δημοτικὰ ἡμῶν ἄσματα ἀπὸ παιδικῆς τῶν ἡλικίας καὶ παρὰ τῇ οἰκογενειακῇ ἐστία, ἐκεῖνοι μόνον δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ αἰσθανθῶσι τὸ πάθος καὶ τὴν ἠδύτητα τῆς μουσικῆς, τὴν ὁποῖαν περιέχουσι τὰ δημοτικὰ ἡμῶν ἄσματα.

Ἡδὲ ἕτερος, ἐκ τῶν ἰδρυτῶν ἐπίσης, ὁ κ. Ν. Κανακᾶκης μόνος καὶ μετὰ μουσικοῦ χοροῦ θέλει ψάλλει τινὰ ἐκ τῶν δημοτικῶν ἡμῶν ἄσματων».

Τὰ ψαλῆντα ἄσματα.— Ὁ ἐνθουδιασμένος τοῦ κόσμου

Ἀμέσως δὲ μετὰ ταῦτα ὁ κ. **Ν. Κανακᾶκης** ἔψαλεν ἐν μονωδίᾳ μὲν δύο ἐπιτραπέζια ἄσματα, τὸ τῆς «**Γκόλφως**», ὡς τοῦτο ψάλλεται ἐν Μετσόβῳ τῆς Ἡπείρου, μὲ μακρὰν εἰσήγησιν, καὶ τὸ τῆς «**Ἐλαφίνας**», ἐν χορωδίᾳ δὲ ἕτερα δύο, «**Ἐνας ἀετὸς καθ' ὅντα νεστὸν ἡλιο καὶ λιαν ζόντα νε**» (τοῦ χοροῦ) καὶ «**Ἡ μάνα**

μου μ' ἐπάνδρυσεν. γειτόνοι, γειτόνοι», τὰ ὁποῖα προεκάλεσαν ἀκράτητον τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ πολυπληθεστάτου ἀκροατηρίου, συγκινηθέντος μέχρι τῶν μυχιατάτων παλμῶν τῆς καρδίας του ἀπὸ ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν καὶ ἐκσπᾶσαντος εἰς παταγώδη χειροκροτήματα καὶ εἰς μεγαλοφώνους ἐπευφημίας. Τοσοῦτον δ' ἀγαθὴ, εὐάρεστος καὶ ζωηρὰ ὑπῆρξεν ἡ ἐντύπωσις αὐτῆ τοῦ ἀκροατηρίου ἐκ τοῦ συνόλου τῆς τελέσεως τῶν ἐγκαίνιων τούτων τοῦ Συλλόγου, ὥστε ὑπὸ τοιαύτην ἐντύπωσιν ἔμεινεν αὐτὴ ἀνεξάλειπτος ἀπὸ τὴν μνήμην τῶν παρευρεθέντων. Καὶ τοῦτο λεκτέον ἄνευ ὑπερβολῆς.

Τὴν ἀγαθὴν δὲ ταύτην ἐντύπωσιν ἐπηύξησε μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ι. Κυριακόπουλος, λαβὼν καὶ αὐτὸς τὸν λόγον καὶ ἐπεξηγήσας ἐκτενέστερον τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ Καταστατικοῦ περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῶν μέσων, δι' ὧν θέλει ἐπιδιώξει τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ ὁ Σύλλογος ἡμῶν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ὠραίας καὶ ἀληθομονήτου ταύτης τελετῆς οἱ ἰδρυταὶ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου ἐδέχθησαν τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐλιχρινεῖς εὐχὰς τῶν παρευρεθέντων.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

[Αἱ κυριώτεραι τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφημερίδων περιέγραψαν τὰ τελεσθέντα ἐγκαίνια τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου καὶ ἐξήγγειλαν κρίσεις περὶ τῆς χρησιμότητος καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ὡς ἐξῆς] :

«**Ἀκρόπολις**». Χθὲς ἐσπέρας ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ «**Ἐθνικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου**» εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς «**Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ**». Πολλὸς κόσμος, μεταξὺ ἄλλων ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, διάφοροι ἐπιστήμονες, λόγιοι, δημοσιογράφοι, ἀντιπρόσωποι τοῦ γυναικείου φύλου, παρρηκολούθησε τὸν κ. Κυριακόπουλον καὶ τὸν κ. Κανακᾶκην, δάσαντα εἰκόνα τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς μας καὶ τραγουδήσαντα διάφορα δημοτικὰ τραγούδια, τὸ **Λαί** ἀρνί, τὴν **Ἐλαφίνα** καὶ ἄλλα.

Ὁ Σύλλογος αὐτὸς εἶνε **ἀληθινὰ ἐθνικὸς**. Διότι ἀπὸ τὴν περισυλλογὴν τῶν δημοτικῶν μελωδιῶν θὰ εἶνε δυνατόν νὰ γεννηθῇ μία μουσικὴ ἐθνικὴ, πλουσία καὶ μὲ ἰδικὸν τῆς χαρακτῆρα. Οἱ λαβόντες τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Συλλόγου εἶνε ἄξιοι τῆς ἐγνωμοσύνης τοῦ ἔθνους.

«**Τὸ Ἄδεν**». [Ὑπὸ τίτλον «**Μία Ἀξιέπαινος Ἰδέα** πρὸς διάσωσιν τῶν τραγουδιῶν» ποιεῖται τὴν ἐξῆς περιγραφήν διὰ τοῦ κ. Γ. Ἰατρίδου δικηγόρου ἐκ Καρπενησίου].

Εἰς τὴν «**Ἐταιρείαν τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ**» χθὲς τὸ ἀπόγευμα ἐγενεῖν τὰ ἐγκαίνια τοῦ «**Ἐθνικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου**», τοῦ ὁποῦ τὰς βάρσεις ἔθεσαν πολλοὶ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν διάσωσιν τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Μουσικῆς, ὅπως εὐρίσκειται σήμερον εἰς τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια. Προέκειτο νὰ ὀμιλήσῃ ὁ κ. Ἀθ. Εὐταξίας, σκοπεύων νὰ ἀναπτύξῃ τὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει ὁ Σύλλογος, καὶ ἐξηγήσῃ τὴν ἐθνικὴν σπουδαιότητα, τὴν ὁποῖαν ἔχει ἡ διάσωσις τῶν μελῶν τῶν δημοτικῶν ἄσματων.

Ἐντὶ τοῦ κ. Εὐταξίου ὅμως ἀδιαθετήσαντος ἐκ τοῦ προχείρου ὁ προεδρεύων τοῦ ἀριστοτάτου Συλλόγου κ. **Κυριακόπουλος** ἔκαμε περὶ τῶν ἀνωτέρω μικρὰν καὶ ἐπιτυχεστάτην εἰσήγησιν πρὸς τὸ **πολυπληθέστατον ἀκροατήριον**, ὅπερ κατέκλυσε τὴν εὐρείαν αἴθουσαν τοῦ Καταστήματος τῆς Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ, καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ ἐπαρκῶς ἀντεπροσωπεύοντο καὶ τὸ ὄραϊον φῦλον καὶ πᾶσαι αἱ κοινωνικαὶ τάξεις. Ὁ λόγος τοῦ κ. Κυριακόπουλου διεκόπη ἐν τῷ μέσῳ, διὰ τὴν δοθῆ ἐν αὐτὸν παιδικὸν χορὸν νὰ ψάλλωσι τέσσαρα πέντε δημοτικὰ ἄσματα, εἰς τὰ ὁποῖα, σημειωτέον, ἐλλείπει χρόνον μόνον πρὸς δύο ἡμερῶν ἐγυμνάσθη ὁ χορὸς. Περαιῶν τὴν ὀμιλίαν τοῦ κ. Κυριακόπουλος εἶπεν, ὅτι ὁ Σύλλογος θὰ προσπαθήσῃ νὰ περιορίσῃ τὴν Ἐθνικὴν μας Μουσικὴν, διὰ τῆς ἐκδόσεως εἰδικοῦ Περιοδικοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ δημοσιεύηται τό τε κείμενον καὶ ἡ μουσικὴ τῶν δημοτικῶν μας ἄσματων διὰ καταλλήλων δημοσίων διαλέξεων, ἀποβλεπουσῶν εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ διάδοσιν τῆς μουσικῆς ταύτης· καὶ τέλος διὰ τῆς περιοδείας ἐπιτροπῶν ἐφωδιασμένων διὰ φωνογράφων εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐλευθέρως καὶ δούλης Ἑλλάδος, ὅπου ψάλλονται τοιαῦτα.

Ἡ ἐπίδρασις τῆς Ἱταλικῆς μουσικῆς. Ἐπιφέρων δὲ μετὰ ταῦτα παρατηρήσεις τινάς, ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἄσματων, χωρὶς ὅμως, ὡς λέγει, καὶ νὰ θέλῃ νὰ θίξῃ τὴν ἱερότητα τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου, ἐξακολουθεῖ :

«**Μ**ὲν ὅλα ταῦτα κάθε ἀρχὴ εἶνε δύσκολος. Τὸ ἔργον τοῦ Συλλόγου τούτου, ὅσον **μέγα** εἶνε, ἄλλο τόσον καὶ **δύσκολον**. Ἡμπορεῖ νὰ εἴπη κανεὶς ὅτι πρόκειται νὰ δημιουργηθῇ τι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος. Διότι πολὺ ἀμφιβάλλομεν, ἂν καὶ εἰς

τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει, ἔστω καὶ εἰς, ψάλτης ἢ μουσικός, δυνάμενος νὰ ἀποδώσῃ τὰ ἐθνικά μας τραγούδια, ὅπως ἀκριβῶς τὰ τραγουδοῦν οἱ ποιμένες τῶν Ἀγροφῶν ἢ οἱ χωρικοὶ τῶν Καλαβρῦτων. Ἡ ἐπίδρασις τῆς Ἰταλικῆς μουσικῆς, ἂν μὴ ἀκόμη καὶ τῆς Γερμανικῆς, ἣ ὅποια πάροπλος εἰσήλασε μὲ ὄλην τὴν τέχνην τῆς καὶ ὅλους τοὺς διασήμους τεχνίτας τῆς εἰς τὰς μεγάλας πόλεις τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὰ ἀφήσωμεν τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἔχει ἐγκατασταθῆ ὡς ἀπόλυτος δέσπονα, καὶ ἣ ἐξουκείως, ἦν βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀπεκτιθάσμεν πρὸς αὐτήν, βεβαίως ἐκδηλοῦνται καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐγχωρίων ἡσμάτων μας».

«Τὴν ἀπόδειξιν τοῦτου ἔχουσιν ὅλοι, ὅσοι ἤκουσαν τὰ δημοτικὰ τραγούδια εἰς τὰς πηγὰς τῶν καὶ ἤκουσαν καὶ τὰ ἴδια καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἀπόδειξις καὶ ὁ κ. Κανακάκης, ὁ ὅποιος, μὲ ὄλον του τὸν ζῆλον, δὲν κατόρθωσε ν' ἀποφύγῃ χθὲς τὸ χρῶμα τῆς Ἰταλικῆς μουσικῆς. Εἰς μάλιστα μικρὸς βαρύτονος ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸν χορὸν τοῦ κ. Κανακάκη ἐφρόντιζεν εἰς τὸ τέλος τοῦ τραγουδιοῦ του νὰ σύρῃ τὴν φωνὴν του εἰς τρόπον ὥστε ἐνόμιζε κανεὶς, ὅτι ἤθελε νὰ κάμῃ μόνος του καὶ κ ο ρ ὠ ν α ν, πρῶγμα ἰταλικώτατον ἢ ξενικώτατον. Διὰ τοῦτο, διὰ τὰ εὐδοκίμησιν τὸ ἔργον τοῦ Συλλόγου, καὶ πολλὴ προσοχὴ χρειάζεται, ἣ ὅποια δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θὰ καταβληθῆ, καὶ χρηματικὰ μέσα ἀφθονα.

ΑΡΘΡΟΝ «ΝΕΟΥ ΑΣΤΕΩΣ»

Σύλλογος κ. καὶ μὴ τῶν τῶν. — Ἰδρυταί. — Ἐθνικὰ νειμύλια.

[Ὁ διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδος «Νέου Ἀστεως» κ. Γ. Πειροβίτικος ὑπὸ τὸν τίτλον «Χρήσιμος Σύλλογος» ἔγραψε τὸ ἐξῆς ἄρθρον]:

«Ὁ Σύλλογος, ὁ ὅποιος ἰδρῦθη κατ' αὐτὰς ἐν Ἀθήναις πρὸς πυρρυσυλλογὴν καὶ διατήρησιν—βεβαίως δὲ καὶ πρὸς χρησιμοποίησιν—τῶν ἐθνικῶν μελωδιῶν, τῆς δημῶδους δηλαδὴ μουσικῆς μας, ἠμπορεῖ ὁμολογουμένως νὰ φανῆ χρησιμώτατος. Ἐάν, ἐννοεῖται, δὲν περιορισθῆ εἰς τὰ ἐπιδεικτικὰ ἐγκαίρια τῆς χθὲς, ἀλλ' ἀναλάβῃ μετὰ ζήλου ἀθορύβου καὶ μετ' ἐπιμελείας, πρὸ πάντων δὲ μετὰ φρονήσεως, τὸ **δυσχερὲς ἔργον** τῆς διασώσεω:

«Τὰ ὀνόματα τῶν ἰδρυτῶν του μᾶς πεῖθουν ὅτι τοῦτο θὰ κάμῃ. Ἐκτὸς τῶν μουσικῶν, τῶν εἰδημόνων, τοῦ κ. **Χριστοῦ Βλάχου**, ἢ τοῦ κ. **Καμπούρογλου**, καὶ ἐκτὸς τῶν ἀνθρώπων τῆς περιωπῆς καὶ τοῦ κύρους

τοῦ κ. **Εὐταξίου, Παπαμιχαλοπούλου, Λεβίδου** κλπ., βλέπομεν μεταξὺ τῶν μελῶν καὶ ὀνόματα πρακτικῶν ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα τραπεζιτῶν, τοῦ κ. **Λοβέρδου, Ἐμπεδοκλέους** καὶ ἄλλων. Μὲ τοιούτους βοηθοὺς καὶ συμβούλους— **διατί καὶ ὄχι καὶ δωροτάς**;— καὶ τὰ εὐκὴ μέρη δὲν θὰ λείψουν ἀ ὁ τὸν Σύλλογον, τοῦ ὁποίου τὸ ἔργον, ὄσον **χρήσιμον τόσον καὶ πολυδάπανον** θὰ εἶνε. Πρόκειται περὶ ἐθνικῶν κειμηλίων, τῶν ὁποίων καὶ ἣ ἀνεύρεσις, καὶ ἣ ἐκταρῆ, καὶ ἣ γραφὴ καὶ ἣ ἐκδοσις θὰ ἀπαιτήσουν ἀνθρώπους ἱκανοὺς καὶ χρήματα πολλὰ.

«Ἄλλ' ἦτο καιρὸς νὰ γείνη καὶ τοῦτο. Ἄν πρόκειται ποτε νὰ ἔχωμεν Ἐθνικὴν Μουσικὴν Τέχνην, τὸ πρὸς αὐτὴν βῆμα εἶνε ἣ ἐργασία, τὴν ὅποιαν ὑ ὄσχεται ὁ ν ὁς Σύλλογος».

ΑΡΘΡΟΝ ΒΛ. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ

Πὼς κρίνει τὸν σκοπὸν. — Τὶ συμβουλεύει τοὺς ἰδρυτάς

[Ὁ πρόεδρος τῶν παρ' ἡμῶν δημοσιογράφων κ. Βλάσιος Γαβριηλίδης διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδος «Ἀκροπόλεως», παρασιτὰς αὐτοπροσώπως εἰς τὴν τέλει τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, περιέγραψε τὴν ἐπομένην ταῦτα δι' ἄρθρον του συμβουλευτικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐθνικὴ Μουσικὴ», ὡς ἐξῆς]:

«Πενιχρότατα καὶ ἀπροπαρασκευάστα καὶ πολὺν βιασικὰ καὶ πολὺν σ ὶ ν φ α σ ὶ ν ἔκαμε τὰ ἐγκαίρια του ὁ νέος Ἐθνικὸς Μουσικὸς Σύλλογος ἐντὸς τῆς πνιγρᾶς ἀτμοσφαιρας τῆς Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ».

«**Εὐταξίας** ἀνηγγέλθη ὡς ρήτωρ καὶ Εὐταξίας οὐκ' ἦν. **Μανδολινάτα** ἀνηγγέλθη καὶ **Μανδολινάτα** ἀπωλέσθη. **Μουσικὸς χορὸς** ἀπὸ παιδιὰ ἀνηγγέλθη καί, πλὴν δύο ἡσμάτων τὰ ὅποια ἔψαλε, τὰ ἄλλα ἐψάλησαν ἀπὸ μὴ παιδί, τὸν εὐμολπώτατον καὶ ποιητικώτατον εἰς τὸ ψάλλειν κ. **Ν. Κανακάκη**».

«**Καὶ ὅμως κόσμος ἦτο πολὺς.** Καὶ κόσμος ἐκλεκτός. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δὲν ἦτο. ἦτο ὅμως ὁ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. **Α. Σκουζές**, τὸν ὅποιον καὶ συγκαίρομεν διὰ τὴν ἐμφάνισίν του εἰς τοιαύτας τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς συγκινητικὰς ἐκδηλώσεις. **Βουλευταί, καθηγηταί, χρηματιταί, ἀξιωματικοί, νεολαία, ἐργατοκόσμος καὶ παιδιὰ.**

«Ὁ ἀντισαγγελεὺς κ. **Κυριακόπουλος** ἐπρωλογίσθη σύντομα, ἀλλὰ καλὰ.

«Ὅτε δὲ ἤρχισαν τὰ ἄσματα, τὰ κλέφτικα, τὰ ἐπιτραπέζια, τὰ ἀστειὰ, ὄλος ὁ κόσμος **ἔδονεῖτο ἀπὸ συγκίνησιν** καὶ ἐξέσπα

εἰς χειροκροτήματα».

«Ὁ σκοπὸς τοῦ Συλλόγου παμμέγιστος. **Νὰ δημιουργήσῃ Ἐθνικὴν Μουσικὴν, θὰ τὸ ἐπιτύχῃ; Ἄν εὐρεθοῦν οἱ ἄνθρωποι, ναί, ἂν δὲν εὐρεθοῦν ὄχι. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἕνας μανικὸς ὑπάρχει ὁ κ. **Χρῖ σ τ ο ς Γ. Β λ ᾶ χ ο ς**, ὁ πρωθιδρυτὴς, ὁ πρωτοκινητὴς καὶ ἀρχιευπνευστὴς. **Φθάει αὐτός; θὰ τὸ ἴδωμεν.**»**

«Ἡμεῖς συμβουλεύομεν νὰ καταπιασθῆ ὁ νεοσύστατος Σύλλογος εἰς τὸ ἔργον του **σ ο β α ρ ὶ τ ε ρ α**, **μ ε θ ο δ ι κ ὶ τ ε ρ α** καὶ **γ ε ν ν α ι ὶ τ ε ρ α**».

«Ὡς μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀναγράφονται πρῶτης τάξεως πρόσωπα. **Ἡ ᾶ ς ᾶ π ο σ υ ρ θ ο ῦ ν ᾶ μ ε σ ὠ ς α ῦ τ ᾶ τ ᾶ π ρ ὶ τ η ς τ ᾶ ξ ῆ ρ ο ς π ρ ὶ ὠ π α ἢ ᾶ ς δ ρ ᾶ σ ο υ ν !**».

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ κ. ΒΛΑΧΟΥ

[Εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐμβριθὲς ἄρθρον τοῦ κ. Β. Γαβριηλίδου ἐπευσε νὰ ἀπαντήσῃ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου κ. Χρῖστος Βλάχος διὰ τῆς κατωτέρω ἐπιστολῆς του, δημοσιευθείσης εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν» τῆς 3 Ἀπριλίου].

«Φίλε κ. Διευθυντὰ τῆς «Ἀκροπόλεως»,

«Σχετικῶς μὲ τὰς ὀρθοτάτας, λογικωτάτας καὶ σπουδαίας παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας τὸ σημερινὸν λαωνικὸν ἄρθρον τῆς «Ἀκροπόλεως» κάμνει, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν χθὲς τελεσθέντων ἐγκαινίων τοῦ ἀριστοτάτου «Ἐθνικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου» καὶ τῆς ἐκτελέσεως ἡσμάτων, παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὴν ἐξήγησιν ταύτην».

«Ὡς πρὸς μὲν τὴν ἀπουσίαν τοῦ κ. **Εὐταξίου** καὶ τῆς **Μανδολινάτας**, τούτων ἣ ἀπουσία ἐγένετο λόγῳ ἀπροόπτου κωλύματος, καὶ τῶν ὁποίων ἣ παράλειψις θὰ ἐπαγορευθῆ ἴαν προσεχῶς. Ὡς πρὸς δὲ τὴν **μεγάλην συρροὴν ἐν τῇ «Ἐταιρείᾳ τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ»** πασῶν τῶν κοινωτικῶν τάξεων, ὡς ἐκ τοῦ μεγάλου ἐνδιαφέροντος αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου μας, τοῦ τόσον μέγαν ἐθνικὸν σκοπὸν προσιθεμένου, νὰ δημιουργήσῃ ἐθνικὴν μουσικὴν, αὕτη προεβλέπετο. Διὸ καὶ ἐγκαίρως παρεκαλέσαμεν τὴν ἀξιότιμον ἐφορίαν τοῦ Συλλόγου «**Παρθασσοῦ**» νὰ ἐπιτρέψῃ ἡμῖν νὰ τελέσωμεν τὰ ἐγκαίρια ἀνετώτερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτοῦ· ἀλλ' ἀτυχῶς αὕτη, εἴτε διότι ὑπετίμησε τὸν μέγαν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου μας, εἴτε καὶ δι' ἄλλον

λόγον, δὲν ἠθέλησε νὰ συντελέσῃ εἰς τοῦτο.

«Ὡς πρὸς δὲ τὸ οὐσιαστικὸν **ζήτημα**, τὸ ὁποῖον δικαίως τονίζετε, ἂν θὰ δυνηθῆ ὁ Σύλλογος νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν ὄντως παμμέγιστον σκοπὸν του, νὰ δημιουργήσῃ Ἐθνικὴν Μουσικὴν ἀπὸ τὰ ἀξιολογώτατα ἐθνικά μας ἄσματα, τοῦτο ἐγὼ τοῦλάχιστον, δὲν θεωρῶ ἐξαχθόμενον μ' ἄνδρα ἀπὸ τὴν εὐρεσιν εἰδικῶν μουσικῶν, ἀλλὰ πρωτίστως ἀπὸ τὴν δύναμιν καὶ τὴν θέλησιν τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Συλλόγου. Τὴν δύναμιν ἔχουν βεβαίως· ἀλλὰ θὰ ἔχουν καὶ τὴν θέλησιν; τὴν θέλησιν πρὸς δρᾶσιν; Ἐάν τὴν ἔχουν, τότε πλήρης ἐπιτυχία θὰ στέφῃ τὸ παμμέγιστον, ὡς τὸ ἐθεωρήσατε, ἔργον τοῦ Συλλόγου. Ἐγὼ ἐμόρφωσα τὴν πεποιθήσιν, ὅτι οἱ πλείστοι ἔχουν καὶ τὴν θέλησιν ταύτην, ὥστε νὰ με καθιστᾷ αὕτη αἰσιόδοξον, ἀφοῦ εἶνε πρῶτης τάξεως πρόσωπα οἱ ἰδρυταί. Ἐάν τοῦτο πραγματοποιηθῆ, δόξα καὶ τιμὴ εἰς αὐτούς. Ἐγὼ ἕως τώρα σπουδαιότατον κατόρθωμα θεωρῶ ὅ,τι ἐπετέλεσα, ἐνώσας δηλαδὴ τοσαύτας ἐξόχους δυνάμεις εἰς ἓν κοινὸν φρόνημα».

Ἡ αἰθουσα τοῦ «Παρθασσοῦ».

Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς ὁ ἀξιότιμος Πρόεδρος τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρθασσοῦ» καὶ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Τιμ. Ἀργυρόπουλος, συναντήσας καθ' ὄδον τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου κ. Χρ. Βλάχον, ἐδήλωσεν αὐτῷ, ὅτι διὰ τὰς μελλούσας διαλέξεις τοῦ Συλλόγου μας ἴαν εὐχαρίστως θὰ παραχωρηται ἐκάστοτε ἣ αἰθουσα τοῦ «Παρθασσοῦ». Ἐφ' ᾧ καὶ ἠεχαρίστησε θερμῶς αὐτὸν ὁ κ. Βλάχος διὰ τὴν εὐγενῆ καὶ φιλόφροναν προσφορὰν.

Ο ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ

Πὼς κρίνει τὸ ἔργον τοῦ Ε. Μ. Συλλόγου. — Νὰ συλλεχθῶσιν ὅλα τὰ ἡμίματα. — Μόνον ἀπὸ Ἑλλήνας μουσικούς. — Νὰ προηγηθῆ ἡ συλλογὴ τῶν ἡσμάτων.

[Ἐν τῷ ἐπ' ἀριθ. 8907 τῆς 9ης Ἀπριλίου 1907 φύλλῳ τῆς ἐφημερίδος «Ἀκροπόλεως» κατεχωρήσθη ἣ κατωτέρω συνέντευξις μετὰ τοῦ παρρησιόδημου τότε ἐν Ἀθήναις μουσουργοῦ κ. Σπ. Σαμάρα]:

Ἡ «Ἀκρόπολις», ἐπιθυμοῦσα νὰ ἔχῃ καὶ τὴν γνώμην τοῦ πεφημισμένου μας Ἑλλήνου μουσουργοῦ κ. Σπ. Σαμάρα περὶ τοῦ τοσοῦτον μεγάλου ἔργου, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε νὰ φέρῃ εἰς πέρας ὁ ἰδρυθεὶς κατ' αὐτὰς «Ἐθνικὸς Μουσικὸς Σύλλογος», ἀπέστειλεν εἰ-

δικόν συντάκτην αὐτῆς, ἵνα λάβῃ μετ' αὐτοῦ συνέντευξιν].

— «Κύριε Σαμάρᾳ, ἠρώτησεν ὁ ἡμέτερος συντάκτης, τί φρονεῖτε περὶ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ «Ε. Μ. Συλλόγου»...;

— **Σαμάρᾳ.** Ἄ! μάλιστα τὸ ἀνέγνωσα εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν». Εὐρίσκω πολὺ καλὴν, ἀρίστην, τὴν ἰδέαν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Συλλόγου τούτου. Πρέπει νὰ συλλεχθῶσιν ὅλα τὰ δημοτικὰ ἡμῶν ἄσματα μὲ γνησίαν τὴν μελωδίαν αὐτῶν, ὡς καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ ὅποια ἔχουσι συλλεχθῆ ἕως τῶρα ὑπὸ τινῶν, ὡς λ. χ. ὑπὸ τοῦ Ἄραμι (Π. Ἀραβατινοῦ), ὁ ὁποῖος ἔχει συλλογὴν ἁσμάτων τινῶν μὲ πολὺ καλὰς μελωδίας, πολλῶν τῶν ὁποίων τὴν ἐναρμόνισιν καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἔκαμα ἢ ἐπεξεργάσθην.

— Φρονεῖτε ὅτι δυνάμεθα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μελωδίας αὐτῶν νὰ δημιουργήσωμεν ἐθνικὴν ἑλληνικὴν μουσικὴν μὲ χαρακτηριστὰ καθαρῶς ἑλληνικόν;

— **Σαμάρᾳ.** Βεβαίως, δυνάμεθα νὰ κάμωμεν, ἀλλὰ μόνον σ ν ν θ έ σ ε ι ς καὶ σ ν μ φ ω ν ί α ς καὶ οὐχὶ μελοδράματα ὁλόκληρα. Διότι, ἀφοῦ ἄλλως τε καὶ ἡ μουσικὴ δὲν ἔχει γεωγραφικὰ ὄρια, μελοδράματα ὁλόκληρα, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, δὲν πρέπει νὰ γείνωσι, διὰ νὰ μὴ καταστῶσι μονότονα. Μέρη τῶν μελοδραμάτων βεβαίως, ὅπως καὶ ἐγὼ εἰς τινα μέρη τῶν μελοδραμάτων μου πράττω τοιοῦτό τι, ἐπειδὴ εἶμαι Ἕλλην καὶ ἔχω τὸν ἐθνοσιασμὸν τὸν ἑλληνικόν. Ὁ Γκρὺκ ἔκαμεν ὠραίας συνθέσεις σουηδικὰς, ὡς καὶ οἱ ρῶσοι ρωσσικὰς.

— Ὅσοι ἐπιδοκιμάζετε τὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου καὶ φρονεῖτε ὅτι οὗτος δύναται νὰ πραγματοποιηθῆ;

— **Σαμάρᾳ.** Βεβαίως. Ἀλλὰ φρονῶ ὅτι μόνον ἀπὸ Ἑλλήνων μουσικοῦς δύναται νὰ γείνη τοῦτο καὶ οὐχὶ ἀπὸ ξένους. Ὁ Δουκουδρέυ λόγου χάριν εἶνε σοφὸς μουσικός, καὶ συνέλεξεν ὠραιότητας ἑλληνικὰς μελωδίας καὶ ἔχει κάμει τεχνικωτάτην ἐναρμόνισιν αὐτῶν ὑπὸ μουσικὴν ἔποψιν καὶ τέχνην μολαταῦτα ἢ ἐναρμόνισις του δὲν ἀποδίδει τὸν χαρακτῆρα τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς αἱ δὲ ἑλληνικαὶ μελωδία ἀποβάλλουν τὴν ιδιότητά των. Εὐτυχῶς ἐν Ἀθήναις ὑπάρχουν πολὺ καλοὶ Ἕλληνες μουσικοὶ, οἱ ὁποῖοι δύναται νὰ ἐργασθῶσιν.

Ἀλλὰ προηγουμένως πρέπει νὰ γείνη γνησία συλλογὴ τῶν ἁσμάτων ἀπὸ τὸν Σύλλογον, διὰ νὰ ὑπάρχῃ τὸ ὕλικόν, ἐφ' οὗ θὰ ἐργασθῶσιν οὗτοι. Ὁ Σύλλογος δύναται δι' ἀνθρώπων του εἰδημόνων τοὺς ὁποίους ἔχει, ὡς τὸν κ. Χρ. Βλάχον, ὁ ὁποῖος γνωρίζει καὶ

τὴν βυζαντιακὴν μουσικὴν, νὰ συλλέξῃ τὰ τοιαῦτα ἄσματα, τὰ ὅποια μετὰ ταῦτα οἱ ἀνωτέρω, ὡς καὶ ἐγὼ, δυνάμεθα νὰ ἐπεξεργασθῶμεν διὰ τὰ περαιτέρω. Πρωτίστως δὲ φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ συλλεχθῶσι τὰ ἄσματα τῆς Ἡπείρου, τῆς ὁποίας τὰς μελωδίας θεωρῶ γνησίας ἑλληνικὰς».

Ο κ. ΒΛΑΧΟΣ ΠΑΡΑ ΤΩ ΣΑΜΑΡΑ

Ὁ κ. Σαμάρᾳ ἐταῖρος τοῦ Συλλόγου.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου κ. Χρ. Βλάχος, ἐπισκεφθεὶς τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τῆς «Μεγάλῃς Βρετανίας» τὸν Ἕλληνα μουσουργὸν κ. Σπύρον Σαμάρᾳ, ἐξέφρασεν εἰς αὐτὸν θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τοὺς ἐνθαρρυντικωτάτους λόγους τοὺς ὁποίους εἶπε καὶ τὸ θερμὸν ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον ἔδειξεν ὑπὲρ τοῦ «Ε. Μ. Συλλόγου» καὶ συνμίλησεν ἔπειτα μετ' αὐτοῦ ἐφ' ἱκανὴν ὥραν περὶ τῶν λεπτομερειῶν καὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου.

Ὁ κ. Σαμάρᾳ ἔδειξε μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ συντελέσῃ καὶ οὗτος ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου. Ἐδήλωσε δὲ εἰς τὸν κ. Βλάχον τὴν ἐπιθυμίαν του, ὅπως ἐγγραφῆ **Ἐταῖρος** τοῦ Συλλόγου καὶ ἀπεδέχθη νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν μεγάλην **Μουσικὴν Ἐπιτροπὴν** τοῦ Συλλόγου, τὰ μέλη τῆς ὁποίας ὁ ἴδιος ἤθελεν ὑποδείξει. Ἐν τέλει δ' ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως παρασιῆ εἰς τὴν προσεχῶς γεινησομένην διάλεξιν τοῦ κ. Εὐταξίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΑΜΑΡΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΘΝΟΣ

[Ὁ κ. Σαμάρᾳ τῇ 18 Ἀπριλίῳ 1907 ἀπηθύνη τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Γεν. Γραμματέα τοῦ Συλλόγου κ. Χρ. Γ. Βλάχον].

«Φίλε κ. Χ. Βλάχε,

Ἐπειγόμενος ν' ἀπέλθω εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς παράστασιν τῆς «Μαμζὲλ μπέλλ' Ἰσλ», παρακαλῶ νὰ δηλώσητε εἰς τὸ ἀξιότιμον Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ «Ε. Μ. Συλλόγου» τὴν λύπην μου, μὴ δύναμένου ὡς ἐκ τούτου, παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου, νὰ παραστῶ εἰς τὴν προσεχῆ μουσικὴν διάλεξιν τοῦ Συλλόγου ὑμῶν».

Ἐπιτρέψτε μοι ὅμως καὶ πάλιν τῆς εὐκαιρίας, κατόπιν τῶν ὁσῶν ἐν ἔ-

κτάσει συνεζητήσωμεν περὶ σύμμετοχῆς μου πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου, νὰ διακηρῶ ξὼ δι' ὑμῶν τὴν διάπυρον εὐχὴν μου, ὅπως κατανοηθῆ παρ' ὅλου τοῦ ἔθνους, ὡς δὲν ἀμφιβάλλω περὶ τούτου, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ ὁποῖου τὴν πραγματοποίησιν λίαν ἀξιεπαίνως ἐπιδιώκει ὁ ἡμέτερος Σύλλογος, εἶνε **μέγιστος καὶ ἐθνικώτατος**. Πρὸς ἐπιτυχίαν δ' αὐτοῦ πάντες οφείλομεν νὰ συντελέσωμεν, καὶ πρωτίστως ἡ Κυβέρνησις καὶ οἱ ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς, οἱ ὁποῖοι πάντοτε ἐκθύμως ὑποστηρίζουσιν ὅλα τὰ ἐθνικὰ ἔργα.

»Μεθ' ὑπολήψεως

ΣΠΥΡΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ»

Η ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΤΟΥ Κ. Α. ΕΥΤΑΞΙΟΥ

[Τῇ 6 Μαΐου, ἡμέρα Κυριακῆ καὶ ὥρα 11 π. μ., ἔλαβε χώραν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρθενόου» ἡ ἀναβληθεῖσα κατὰ τὰ ἐγκαιρία ὁμιλία τοῦ κ. Ἀθανασίου Εὐταξίου, πρὸς τὴν ἱπορχοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδείσεως. Ἡ αἴθουσα εἶχε πληρωθῆ ἐνορῆς ἐκ πασῶν τῶν κοινοτικῶν τάξεων. Παρέστησαν ὁ ἱπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κ. Α. Βοκοτόπουλος, τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Κεραλληνίας Δαμασκηνὸς καὶ ὁ Μεσοσηνίας Μελέτιος, ὁ παρεπιδημῶν ἐνταῦθα μητροπολίτης πρῶτην Αἴνον Λεόντιος καὶ ἄλλοι κληρικοὶ, βουλευταὶ, καθηγηταί, δημοδιδάσκαλοι καὶ ἄλλοι πολλοί, ὡς καὶ πολλαὶ κυρίαί.

Ὁ κ. Εὐταξίας, εἰς ὃν ἀνετέθη ἰσὺ τοῦ Συλλόγου νὰ ὁμιλήσῃ, λαβὼν τὸν λόγον ἀνέπτυξεν εὐρύτερον τὸν σκοπὸν καὶ τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ. Τὸν λίαν ἐμβροθῆ τούτον λόγον μετ' ἀδιαπίπτου προσοχῆς παρηκολοίθησε τὸ ἀκριατῆριον καὶ ἐν τέλει κατενενοήθη. Δημοσιεύθη δ' οὗτος ὑπὸ τοῦ Συλλόγου εἰς κομπὸν καὶ φιλόκαλον φυλλάδιον, ἐν ᾧ προσηγείται Ἐκκλησίᾳ πρὸς τοὺς φίλους τῶν πατρίων, ἀποστέλλεται ἐπ' αὐτοῦ μετὰ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Συλλόγου πρὸς πάντα τὰ μέλη αὐτοῦ δωρεάν].

ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ

Γλώσσα καὶ Μουσικὴ. — Ἐκκλησιαστικὴ καὶ δημοδῶδης. — Κοινὴ συνεργασία καὶ συνδρομῆ.

Ἐν τῇ Ἐκ κ λ ή σ ε ι περιλαμβάνονται τάδε. «Ἐχομεν οἱ Ἕλληνες ἰδίαν μουσικὴν;

«Ἐπάρχουσιν οἱ νομίζοντες ὅτι ἡ μουσικὴ ἡμῶν, ἡ ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἡ τῶν ἁσμάτων, οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ κρᾶμα Τουρκικῆς, Περσικῆς,

Ἀραβικῆς καὶ Σλαβικῆς μουσικῆς. Τοῦτο, προκειμένου περὶ ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων, δὲν πρέπει νὰ φανῆ παράδοξον, ἀφοῦ ὑπῆρξαν ἤδη οἱ γνωματεύσαντες ὅτι καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν εἶνε κρᾶμα Φραγκικῆς, Τουρκικῆς καὶ μάλιστα Σλαβικῆς γλώσσης, ἐντεῦθεν δ' ὀρμηθέντες δυσχρησίσθησαν, ὅτι εἰς τὰς φλέβας ἡμῶν οὐδὲ ὀρῆς ἔχει ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ αἵματος!»

«Ἄλλ' ὡς πρὸς μὲν τὴν γλῶσσαν καὶ τὸν ἐθνισμὸν ἡμῶν, ἔχουσι δημοσιευθῆ ἤδη ἱκανὰ καὶ παρὰ ξένων, εἶνε δὲ τὴν σήμερον ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι μεθ' ὅλας τὰς παραλλαγὰς, αἱ ἐπέστησαν διὰ μέσου τῶν αἰῶνων, καὶ μεθ' ὅλα τὰ ξενικὰ στοιχεῖα, αἴτια προσέλαβον ἐν τῷ μεταξῷ, κατ' οὐσίαν διέσωσαν καὶ ἡ γλῶσσα καὶ ὁ ἐθνισμὸς ἡμῶν γνησίον τὸν πάλαι Ἑλληνικὸν τῶν χαρακτῆρα».

«Ὅς πρὸς δὲ τὴν μουσικὴν ἡμῶν, οὐδεμία ουστηματικὴ ἐργασία ἔχει γείνει μέχρι τοῦδε, ὅπως ἀποδειχθῆ καὶ ἐπ' αὐτῆς τὸ ἔωλον καὶ ἀσύστατον τῶν ἰσχυρισμῶν ἐκείνων, οἵτινες διαμφισβητοῦσι τὸν ἑλληνικὸν τῆς χαρακτῆρα. Τὴν ἀπόδειξιν ταύτην οφείλομεν νὰ παράσχωμεν πρὸ πάντων ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες· διότι καὶ ἡ μουσικὴ εἶνε ἐκ τῶν κυριωτάτων ἐθνολογικῶν γνωρισμάτων παντὸς λαοῦ, δι' αὐτῆς δὲ θὰ παράσχωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν ἐπὶ πλέον ἀπόδειξιν, ὅτι ἔλκομεν τὸ γένος ἐκ τῶν πάλαι Ἑλλήνων».

«Ἡ μουσικὴ ἡμῶν εὐρηται πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, ἐν οἷα σχέσει καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν. Ὅς αὕτη, καὶ ἐκεῖνη διεκρίθη ἀνέκαθεν εἰς τὴν τῶν λογίων καὶ εἰς τὴν δημώδη μουσικὴν, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη διεσώθη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἡ δὲ δευτέρα μετεδόθη ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν καὶ εἶνε ἔτι καὶ νῦν ὁ ἀρχαῖος συντροπος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ τοῦ λίκνου μέχρι τοῦ τάφου, ὡς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡμῶν προγόνοις. Καὶ ἐπέστη μὲν καὶ αὐτὴ σὺν τῷ χρόνῳ παντοίας παραλλαγὰς προσλαβοῦσα οὐκ ὀλίγα ξενικὰ στοιχεῖα, κατ' οὐσίαν ὅμως παρέμεινε γνησία θυγάτηρ τῆς πάλαι ἑλληνικῆς μουσικῆς, ὡς καὶ ἡ καθωμλημένη ἡμῶν γλῶσσα, χρησιμεύουσα νῦν ἀμφοτέραι ὡς τὰ ἀσφαλέστατα τεκμήρια τῆς διασώσεως τοῦ ὅλου ἔθνους καὶ χαρακτῆρος».

«Ὅπως δὲ καταστῆ τοῦτο καταφανὲς εἰς πάντας, ἀναγκαῖα καθίσταται νῦν ἔνθεν μὲν ἡ ἐιδικὴ σπουδὴ καὶ μελέτη τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς, ἔνθεν δὲ ἡ περισυλλογὴ τῶν δημοδῶν ἡμῶν ἁσμάτων μετὰ τοῦ μέλους των, προσέτι δὲ ἡ λελογισμένη ἀποκάθαρσις καὶ τούτων καὶ ἐκεῖνης ἀπὸ παντὸς ξενισμοῦ καὶ νεωτερισμοῦ. Οὕτω πως δὲν θ' ἀποδειχθῆ μόνον

ή συγγένεια τῆς σημερινῆς ἡμῶν μουσικῆς πρὸς τὴν πάλαι Ἑλληνικὴν, ἀλλὰ θὰ καταστῆ καὶ αὕτη ἐν πολλοῖς προσοτῆ εἰς ἡμᾶς καὶ θὰ διασφραγισθῶσιν, ὡς ὑπάρχει ἐλπίς, καὶ ἰκανὰ μέλη αὐτῆς, περιωθέντα μέχρις ἡμῶν, ἀλλὰ παραμένοντα ἔτι δυσεξήγητα καὶ αἰνιγματώδη».

«Τὸ ἔργον, ὡς τοιοῦτο, χρῆζον καὶ πόνου πολλοῦ καὶ χρόνου μακροῦ καὶ δαπάνης οὐ μικρᾶς, δὲν εἶνε ἴδιον ἐνὸς καὶ μόνου ἀνδρός. Καθίσταται ἀπαραίτητος δι' αὐτὸ ἡ συνεργασία πάντων τῶν δυναμένων παρ' ἡμῶν νὰ παρασχωσι τὰ φῶτα καὶ τὴν πειρὰν τῶν, οὐχ ἦττον ἢ τὴν ἕλικήν τῶν συνδρομήν, εἰς πραγμάτων τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ. Πρὸς τοῦτο ἔγνωσαν νὰ ἰδρῶσιν ἐν Ἀθήναις «Ἐθνικὸν Μουσικὸν Σύλλογον» οἱ (μνημονεύονται οἱ ἰδρυταί)».

Η ΔΙΑΛΕΞΙΣ

[Τὴν ἐμίλιαν τοῦ δ κ. Εὐταξίας, ἐγκριθεῖσαν προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου ἐν συνεδίᾳ, διήρθεον εἰς τέσσαρα μέρη. Ἔχει δ' αὕτη ἐν ἀκριβεῖ περιλήψει, ὡς ἐξῆς]:

Α'. Ἡ μουσικὴ παρ' Ἑλλήνων

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἰς μόνος λαὸς ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ, κατὰ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν, οἱ πάλαι Ἕλληνες, τὴν μεγίστην ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον, ὡς ὑπὸ πᾶσαν ἄλλην ἔποσιν, καὶ ὑπὸ γλωσσικὴν καὶ μουσικὴν, ὅστις διὰ τοῦτο ἔτι καὶ νῦν ἐξεγείρει τὸν θαυμασμόν σὺμπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἡ μουσικὴ ἦτο ὁ ἀναπόσπαστος συνοδὸς καθ' ὅλον τὸν βίον του, τὸν τε κατ' ἴδιαν καὶ δημόσιον. Θεωρητικῶς ἐξήτασαν αὐτὴν οἱ ἕπατοι τῶν φιλοσόφων του, ὁ Πυθαγόρας, ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ πολλοὶ δὲ ἄλλοι ἔγραψαν εἰδικῶς ἢ ἐν παρέργῳ περὶ μουσικῆς. Ἡ θεωρία δ' αὐτῶν, οἱ νόμοι καὶ οἱ κανόνες εἶνε ἐν πολλοῖς ἔτι καὶ νῦν τύπος καὶ ὑπογραμμὸς εἰς πάντας. Ἐργῶ ὅμως ἠκιστα τυγχάνει γνωστὴ ἢ πάλαι μουσικὴ, πλὴν ὀλίγων τεμαχίων ἀμυδρᾶν ἐννοίαν παρεχόντων αὐτῆς, ἀλλ' ἐξ ὧν δὲν δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν αὐτὴν. Διὰ τοῦτο τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν μουσικὴν δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν διὰ μόνης τῆς ἔτι καὶ νῦν ἐν χρῆσει παρ' ἡμῶν τοῖς Ἕλλησι μουσικῆς, ἣτις εἶνε γνησίᾳ θυγάτηρ ἐκείνης, ὡς καὶ ἡ καθωμλημένη τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Β'. Ἡ Ἐθνικὴ ἡμῶν μουσικὴ διὰ μέδον τῶν αἰώνων

Ἡ Ἐθνικὴ ἡμῶν μουσικὴ, ὡς ἡ γλῶσσα,

διεκρίθη ἀνέκαθεν εἰς τὴν τῶν λογιῶν (ἐκκλησιαστικὴν) καὶ εἰς τὴν δημώδη μουσικὴν. Ἡ πρώτη ἐστεγάθη καὶ ἐκαλλιεργήθη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἡ δευτέρα μεταδοθεῖσα ἀπὸ στόματος εἰς στόμα καὶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν διασφύζεται ἔτι καὶ νῦν εἰς τὰ δημώδη ἡμῶν ἄσματα. Βεβαίως ὑπέστη αὕτη παραλλαγὰς τινὰς διὰ μέσον τῶν αἰώνων ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε λόγος ὅπως ἀπαρηθῶμεν αὐτὴν νῦν ἡμεῖς καὶ τὴν ἀντικαταστήσωμεν δι' ἄλλης ξένης καὶ ὀθρείας, ὡς γνωματεύουσί τινες, θαμβοῦμενοι ὑπὸ τῆς σημερινῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς, διότι τότε ἔπρεπε νὰ πράξωμεν τὸ αὐτὸ καὶ ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐθνισμὸν ἡμῶν. Ὀφείλομεν καὶ ὡς πρὸς τὴν μουσικὴν νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν αὐτὴν πορείαν, τὴν ὁποίαν ἐχαράξαμεν ἤδη καὶ ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Κοραῆ. Τοῦτου ἔτεκεν ἀναγκαία καθίσταται νῦν ἡ εἰδικὴ σπουδὴ καὶ μελέτῃ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς καὶ ἡ περισυλλογὴ τῶν δημοτικῶν ἡμῶν ἄσματων μετὰ τοῦ μέλους αὐτῶν καὶ ἡ λελογισμένη ἀποκάθαρσις καὶ τούτων καὶ ἐκείνης ἀπὸ παιτὸς ξενισμοῦ καὶ ρεωτερισμοῦ. Ὅτι δὲ πρὸ μᾶς ἑκατοτατηρίδος ὑπέδειξεν ὁ σοφὸς Κοραῆς, τοῦτο ἐπιχειρεῖ νῦν νὰ πραγματώσῃ ὁ ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς συσταθεὶς ὑφ' ἡμῶν «Ἐθνικὸς Μουσικὸς Σύλλογος».

Γ'. Αἱ μέχρι τοῦδε ἐνέργειαι ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν μουσικῆς

Ἐν ἔτει 1837 ἐδημοσιεύθη ρομοθετικὸν διάταγμα περὶ συστάσεως Σχολείου Ψαλτικῆς καὶ Ἐθνικῆς Μουσικῆς Ἐταίρειας, περὶ ἧς ὅμως δὲν ἐλήφθη ἔκτοτε πρόνοια ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. Ἐν ἔτει 1873 συνεστάθη ἐν Ἀθήναις τῇ πρωτοβουλίᾳ ἰδιωτῶν Ἐκκλησιαστικὸς Μουσικὸς Σύλλογος πρὸς ὑποστήριξιν τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς καὶ ἐξοστρακισμῶν ἐκ τούτων τῆς τετραφώνου. Ἐν ἔτει 1898 ἀνασυνεστάθη ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει τοιοῦτος ὑπὸ τοῦ τότε Πατριάρχου Κωνσταντινίου Ε', τοῦ ὁποίου ἡ ἐργασία ὑπῆρξε μᾶλλον θεωρητικὴ. Ἐν ἔτει 1881 συνεστάθη αὐτὸ θι κατὰ τὴν πρώτην Πατριαρχίαν Ἰωακείμ τοῦ Γ' Ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία κατήρτισε τὸ μουσικὸν ὄργανον Ἰωακείμιορ Ψαλτικῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαιρέσεως τούτου κατεσκευάσθη ἐν ἔτει 1898 ὑπὸ τοῦ Κομνηνοῦ Ἀμαντίου ὄργανον.

ἐφ' οὗ δύνανται νὰ ἀνακρουσθῶσι πᾶσαι αἱ μελωδίαι τῆς τε ἐκκλησιαστικῆς καὶ τῆς θύραθεν ἡμῶν μουσικῆς. Ἀμφότερα δὲ ταῦτα βᾶσιν εἶχον τὴν πανδοῦραν (ταμποῦρ), δι' ἧς οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι εἶχον ἐξεύρει καὶ καθορίσῃ τοὺς μουσικοὺς τῶν τόνους.

Τόσον δὲ διὰ τῶν Συλλόγων καὶ ἐπιτροπῶν, ὅσον καὶ διὰ τῶν μεμονωμένων ἐνεργειῶν πολλῶν μουσικολόγων καὶ φιλομούσων ἀνδρῶν, ἔχει περισυλλεγῆ ἤδη ἰκανὸν ὕλικόν, δυνάμενον νὰ χρησιμοποιηθῆ εἰς ἀνοικοδόμησιν τοῦ μεγάρου τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν μουσικῆς.

Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀνεγερθῆ αὐτό, διότι οὔτε τὰ ὑλικά οὔτε τὰ ἠθικά μέσα ἐξήρκουν εἰς τοῦτο. Πᾶσα δὲ ἔνωσις καὶ συνεργασία αὐτῶν δὲν ἠδύνατο νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ ἕνεκα τῶν μικροφιλοτιμιῶν καὶ ἐρίδων μεταξὺ τῶν ἐξ ἐλαγγέλματος μουσικολόγων, ὑφ' ὧν ἀπηρτίζοντο τὰ σωματεῖα ταῦτα.

Δ'. Ὁ σκοπὸς καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ Ἐθν. Μουσ. Συλλόγου

Τούτου δ' ἔτεκεν εἰς τὸν ἡμέτερον Σύλλογον, ἰδρυθέντα ἐπὶ εὐρύτερων βάσεων, εἶνε δεκτικὸς πᾶς φιλόμουσος, δυνάμενος νὰ συντελέσῃ εἰς εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ του, εἴτε διὰ τῶν φῶτων καὶ τῆς πείρας, εἴτε διὰ τῶν ὑλικῶν του μέσων.

Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ὁ ἡμέτερος Σύλλογος θὰ φροντίσῃ πρὸ παντὸς, ὅπως διὰ καταλλήλων διαλέξεων, ἀνακοινώσεων καὶ δημοσιεύσεων, ὧν χάριν ἔγνω νὰ ἐκδώσῃ καὶ ἴδιον περιοδικόν, διαφωτίσῃ τὸ ἔθνος περὶ τοῦ ἔργου του. Αἱ διαλέξεις καὶ ἀνακοινώσεις θὰ συνοδεύονται συνήθως καὶ δι' ἐκτελέσεως ἄσματων ἐκκλησιαστικῶν καὶ δημοτικῶν.

α') Ἀρχαῖα χειρόγραφα

Καὶ, ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν μουσικὴν, θὰ καταβληθῆ πᾶσα προσπάθεια, συμπράττοντος καὶ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλ. Μ. Συλλόγου, ἵνα ἀποκαταστῆ αὕτη εἰς τὴν πάλαι σεμνότητα καὶ εὐπρέπειαν αὐτῆς. Θὰ ἀποσταλῶσι δὲ εἰδικοί ἄνδρες εἰς Ρωσίαν καὶ Ἰταλίαν, πρὸς σπουδὴν καὶ μελέτην τῆς ἐκεῖ περισφζομένης ἔτι ἀρχαίας ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς καὶ πρὸς ἐξήγησιν τῶν ἀρχαίων μουσικῶν χειρογράφων, τῶν κατακειμένων καὶ ἐν ἄλλαις βιβλιοθήκαις τῆς Ἀνατολῆς καὶ Ἑσπερίας καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἐθνικῇ ἡμῶν βιβλιοθήκῃ. Δυνατὸν δὲ ἐκ

τούτου νὰ ὀδηγηθῶμεν καὶ εἰς ἀνεύρεσιν τῆς κλειδῶς τῶν διαφόρων μουσικῶν σημείων τῶν ἀρχαίων χειρογράφων.

β') Ἄσματα καὶ χοροὶ

Ὡς πρὸς δὲ τὴν δημώδη ἡμῶν μουσικὴν, ὁ ἡμέτερος Σύλλογος ὑπολαμβάνει πρῶτιστον καθῆκον αὐτοῦ τὴν περισυλλογὴν καὶ δημοσίευσιν τῶν ἐκασταχοῦ τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν σφζομένων ἐθνικῶν ἡμῶν ἄσματων μετὰ τῶν μελωδιῶν των. Ἀνάγκη δὲ πᾶσα νὰ σπεύσωμεν εἰς τοῦτο, καὶ δὴ κατὰ τρόπον μεθοδικώτερον καὶ συστηματικώτερον ἢ μέχρι τοῦδε, διότι κινδυνεύομεν νὰ ἐπίδωμεν τὸν μουσικὸν ἡμῶν τοῦτον πλοῦτον ἐκλείποντα ὁσημέραι, ἀφ' ἧς ἤρξατο παρ' ἡμῶν διαδομένη ἢ τῆς Ἑσπερίας μουσικῆς.

Ἡ περισυλλογὴ δὲ αὕτη πρέπει νὰ ἀνατεθῆ εἰς εἰδικούς μουσικοὺς καί, εἰ δυνατόν, ἐξωκειωμένους ἐκ παιδικῆς ἡλικίας πρὸς τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν ἄσματα, περιοδεύοντας ἐπιτοπίως. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν φωνογράφον ὀφείλομεν νὰ χρησιμοποιήσωμεν, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐθνικοὺς ἡμῶν χοροὺς τὸν κινηματογράφον. Τοιοῦτοιτρόπως δὲν θὰ γείνη μόνον κατάδηλος ἡ συγγένεια τῶν σημερινῶν χορῶν μας πρὸς τοὺς τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων, ἀλλὰ διὰ τοῦ ρυθμοῦ αὐτῶν θὰ ἐξακριβωθῆ ἐν πολλοῖς καὶ ὁ ρυθμὸς τῶν συνοδεύοντων αὐτοὺς ἄσματων, θὰ διευκολυνθῆ δὲ οὕτω καὶ ἡ ἐπίλυσις τοῦ καθόλου ρυθμικοῦ ζητήματος τῆς μουσικῆς ἡμῶν.

γ') Ἀποκάλυψις δόξης ἐθνικῆς

Τότε δὲ μόνον θ' ἀποκαλυφθῆ ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν μουσικὴ ἐν ὅλῳ τῷ ἀρχαιοπρεπεῖ αὐτῆς κάλλει καὶ θὰ καταστῆ ἐμφανὴς τοῖς πᾶσιν ἢ συγγενείᾳ τῆς πρὸς τὴν μουσικὴν τῶν πάλαι ἡμῶν προγόνων καὶ θὰ σαφηνισθῶσι, κατὰ τὸν σοφὸν Κοραῆν, πολλὰ μέρη αὐτῆς διατελοῦντα νῦν ἀινιγματώδη. Τότε δ' ἐπίσης ὑπάρχει ἐλπίς νὰ λυθῆ ὀριστικῶς διὰ τὴν ἡμετέραν μουσικὴν καὶ τὸ ζήτημα τῆς πολυφωνικῆς συμφωνίας, ἔργον τῶν νεωτέρων χρόνων. Τότε δ' ἐπίσης ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν μουσικὴ θ' ἀποβῆ, καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας καὶ δι' ὀλόκληρον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, πᾶγκαλόν τι χρῆμα. Αἱ δημώδεις δὲ ἡμῶν μελωδίαι, χρησιμοποιούμεναι ἀπὸ δοκίμους μουσουργοὺς εἰς συμφωνικά ἔργα, θὰ δημιουργήσωσι καλλιτεχνήματα διανοίγοντα

ρέους μουσικούς δρίζοντας πρὸς δόξαν καὶ τιμήν, οὐ μόνον τῶν μουσουργῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν ὀλοκλήρου.

Πρὸς τοῦτο δὲ ὁ ἡμέτερος Σύλλογος θὰ ὑποβοηθήσῃ πρὸς τελειοποίησίν τῆς πᾶσαν μουσικῆν ἰδιοφυῖαν παρ' ἡμῶν. Διὰ διαγωνισμάτων δὲ θὰ ἐξεργείῃ τὸν ζῆλον τῶν μουσουργῶν μας καὶ θὰ καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως σὺν τῷ χρόνῳ ἀναδειχθῶσι καὶ ἐν Ἑλλάδι τοιοῦτοι, ἐφάμιλλοι τῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ καὶ ἱκανοὶ νὰ συνεχίσωσι καὶ προαγάγωσι τὸ ἔργον τῶν πάλαι ἡμῶν προγόνων ἐν τῇ μουσικῇ.

Ἐπίλογος Τί θ' ἀποδειχθῆ

« Ἴδου ἐν σκιαγραφίᾳ ὁ σκοπὸς καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου. Πρόκειται περὶ ἔργου κατ' ἐξοχὴν ἐθνικοῦ, δι' οὗ θ' ἀποδειχθῆ, ὅτι οἱ νεώτεροι Ἕλληνες, ὡς ὑἱὸ γλωσσικῆν, καὶ ὑπὸ μουσικῆν ἔποιν ἐμμεθὰ γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν πάλαι Ἑλλήνων. Ἐνῶ δὲ οὕτω θὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὰ μάλιστα τὸν ἐθνισμόν μας, θὰ παράσχωμεν ἐν ταῦτῳ καὶ πρὸς τὸν καθόλου πολιτισμὸν ἐκδούλευσιν μεγάλην, διότι θ' ἀποκαλύψωμεν καὶ θὰ καταστήσωμεν προσιτὸν εἰς πάντας ὅλον τὸν ἀμύθητον μουσικὸν πλοῦτον, ὃν παρήγαγον οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι καὶ ἐκληροδότησαν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἐπιγιγνομένους, θ' ἀναδείξωμεν δὲ καὶ τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἱκανὸν νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν διεθνή μουσικῆν σταδιοδρομίαν ἐν ἀμίλλῃ πρὸς τὰ μᾶλλον προηγμένα ἐν αὐτῇ ἔθνη τῆς Ἑσπερίας».

« Ἀλλὰ σκοπὸς τὸσοῦν μέγας καὶ ὑψηλός, οἷος ὁ προκείμενος, δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῆ ἄλλως ἢ μόνον ἐν τῇ ἐνώσει καὶ ἐλλικρινεῖ συναρμολογίᾳ πάντων τῶν δυναμένων νὰ εἰσφέρωσιν εἰς τοῦτο τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν συνδρομήν των. Καὶ τὴν συνδρομὴν ταύτην ἐπικαλεῖται σήμερον καὶ δικαιούται, ρομίζομεν, ν' ἀπεκδέχεται παρὰ τοῦ Πανελληνίου ὁ ἡμέτερος Σύλλογος, καταρχόμενος σὺν Θεῷ τοῦ ἔργου αὐτοῦ».

ΑΡΧΕΡΑΙΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ & ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μετὰ τὸν ὀριστικὸν καταρισμὸν τοῦ Ε. Μ. Συλλόγου τὸν Ἰανουάριον 1907, ἐνηργήθησαν κατὰ τὸ Καταστατικὸν καὶ αἱ ἀρχαιραῖαι αὐτοῦ. Καὶ τὸ μὲν εἰκοσαμελὲς Διοικ. Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου ἐξελέγη ἐκ τῶν ἰδρυτῶν

αὐτοῦ, ἐκ τούτου δὲ πάλιν τὸ Προεδρεῖον, ὡς ἐξῆς :

- ΠΡΟΕΔΡΟΣ, Α. Δεληγεώργης.
- ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ, Ἰωάν. Κυριακόπουλος καὶ Α. Καρτάλης.
- ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ, Χρ. Βλάχος.
- ΕΙΔΙΚΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ, Α. Μπασιάς καὶ Δ. Καλογερόπουλος.
- ΤΑΜΙΑΣ, Γρ. Ἐμπεδοκλῆς.

Μετ' ἀπόφασιν δὲ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ὁ κ. Πρόεδρος ἀπηύθυνε πρὸς διάφορα διακεκριμένα πρόσωπα τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωρίας τὴν ἀκόλουθον ἐπιτολήν :

Ἀξιότιμε Κύριε,

Διάφοροι συμπολιταὶ ἡμῶν, φρονοῦντες ὅτι ἐπέχει ἡ ἀνάγκη διασώσεως καὶ διατηρήσεως τῆς Ἑθνικῆς ἡμῶν μουσικῆς, εἴτε αὕτη περισφύζεται ἐν τοῖς δημοτικοῖς ἤμασιν εἴτε ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, ἐθεώρησαν ἀναγκαῖαν τὴν συγκρότησιν Συλλόγου περιλαμβανόντος, οὐ μόνον τοὺς περὶ αὐτὴν εἰδικῶς ἀσχολουμένους, ἀλλὰ καὶ πάντα ἐνδιαφερόμενον ἔπρὸ τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ἔργου, καὶ ἐπιδιώκοντες τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ διὰ τῶν προσφοροτέρων μέσων.

Θεωρῶν ἀναγκαῖαν τὴν σίμπρασιν Ἑμῶν, ὡς παρακαλῶ νὰ εἰσαρτηθῆτε νὰ παραστήτε κατὰ τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν, 8ην Ἰουνίου, ὥραν 8ην μ. μ., ἐν τῇ Ἑθνικῇ Βιβλιοθήκῃ, ὅπως προσβῶμεν εἰς τὴν ἐγχείρησιν τῶν καταλληλοτέρων διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου μέτρων.

Μετὰ διακεκριμένης ὑπολήψεως

Α. Δεληγεώργης.

Κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ταύτην ἡμέραν συνῆλθον ὄντως ἱκανοὶ ἐκ τῶν προσκληθέντων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ γνωστός μουσουργὸς κ. Σπ. Σαμάρας. Ὁ πρόεδρος κ. Α. Δεληγεώργης λαβὼν τὸν λόγον ἀπέπτυξεν ἐν ἐκτάσει τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ὑψηλὴν τοῦ Συλλόγου ἀποστολήν, πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ὁποίων παρεκάλεσε νὰ ληφθῶσιν ἀπὸ κοινοῦ αἱ ἀναγκαῖαι ἀποφάσεις καὶ τὰ κατάλληλα μέτρα. Μετὰ τὸν κ. πρόεδρον ὁμίλησαν κατὰ σειρὰν καὶ οἱ κκ. Ἰ. Σακελλαρίδης, Σ. Σαμάρας, Κ. Ἀραβαντινός, Α. Εὐταξίας, Ν. Παπαλεξανδρῆς καὶ ἄλλοι.

Μετὰ ταῦτα ἐξερέγη ἡ Μουσικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συλλόγου, ἣτις διηρέθη εἰς δύο τμήματα, καὶ προδιέθησαν τὰ ἐξῆς μέλη αὐτῆς πρὸς ἐκλογὴν.

- Τμήμα Α'.** Μελέτη Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς καὶ Συλλογῆ μελῶν καὶ χορῶν. Ἀθ. Εὐταξίας, (πρόεδρος), Χ. Βλάχος, Ἰ. Σακελλαρίδης, Ν. Καρακάκης, Δ. Καμπούρογλου, Ν. Παπαλεξανδρῆς, Θ. Κληρονόμος,

Α. Τσικνόπουλος, Κ. Ψάχος καὶ Δ. Περιστέρης. (Σημ. Οἱ δύο τελευταῖοι δὲν ἀπεδέχθησαν τὴν ἐκλογὴν).

Τμήμα Β'. Ἐπεξεργασία Λαϊκῆς (θυμελικῆς) Μουσικῆς καὶ μελέτη χορῶν.

- Σπ. Σαμάρας (πρόεδρος), Δ. Λαυράγκας, Γ. Λαμπελέτ, Γ. Ἀξιώτης, Ἰ. Ψαρούδας, Θ. Σακελλαρίδης, Ἀραμῆς (Π. Ἀραβαντινός), Συναδηνός, Δ. Καλβοκορέσης, Θ. Σπάθης, Καμηλιέρης, Γ. Νάζος (προταθέντες ὑπὸ τοῦ κ. Σαμάρα).

Τὸ πρῶτον τμήμα ὠρίσθη νὰ περισυλλέγῃ, τὸ δὲ δεύτερον νὰ ἐπεξεργάζηται διαφοροτρόπως τὰ συλλεγόμενα ἄσματα, ἣτοι δι' ἐναρμο-

νίσεως, συμφωνιῶν, κλπ. Μετὰ ταῦτα ἀπεφασίσθη ἡ εἰς φυλλάδιον ἐκτύπωσις τῆς διαλέξεως τοῦ κ. Α. Εὐταξίου, πρὸς διανομὴν αὐτῆς εἰς τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου, ἡ δὲ περὶ τούτου μέριμνα ἀνετέθη εἰς τὸν κ. Δ. Καμπούρογλου. Τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο.

Ἄλλαι μεταβολαὶ

Ἐκτοτε μέχρι σήμερον ἐπῆλθον μεταβολαί τινες, ὡς πρὸς τινα μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου. Οὔτω πρόεδρος ἐξελέγη τὸ ἐπόμενον ἔτος 1908 ὁ κ. **Α. Μπασιάς**, τὸ δ' ἐνεστώσ 1909 ὁ κ. **Α. Καρτάλης**, τοῦ κ. Α. Μπασιά ἐκλεγέντος Ἀντιπροέδρου, τῇ αἰτήσει του.

ΗΘΟΡΑΦΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

[Ἐπὶ τὸν τίτλον τοῦτον θὰ καταχωρίζονται ἐν τῇ «Ἑθνικῇ Μοῦσῃ» τὰ ἀφορῶντα τὴν ἠθογραφίαν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἣτοι Παροιμίαι, Γνωμικά, Αἰνίγματα, Παιδιαὶ ἐν συναρμολογίᾳ, Σατυρικά (Ποιήματα καὶ Λιγημάτα), Μῦθοι καὶ τὰ τοιαῦτα].

Α Ε Τ Ο Σ (Παιγνίδιον)

Εἰς πάντα σχεδὸν τὰ χωρία καὶ πάσας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος οἱ παῖδες ἐν ὁμίλοις ἢ κατὰ μόνας συγκρότητα ὑψώνουσι εἰς τὸν ἀέρα ἀετὸν χάρτινον, ἀνερχόμενοι κατὰ προτίμησιν εἰς ὑψώματα ἢ λόφους. Τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἄετοῦ κατασκευάζουσιν ἀπὸ καλάμιον, διὰ νὰ εἴνε ἐλαφρὰ, εἰς σχῆμα τετράγωνον ἢ κυκλικὸν ἐλλειψοειδές, καλυπτόμενον ἀπὸ χάρτιν, εἰς τὴν ὁποίαν προσαρτῶσιν οὐρὰν ἐπίσης χάρτινην καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μακράν. Προσδένουσι δ' ἔπειτα τὴν κεφαλὴν μὲ τὸ ἄκρον μεγάλου κουβαρίου θώμιγγος (σπάγγου) καὶ, ἐφ' ὅσον ἐκυλίσσειται τὸ εἰς χεῖράς των κουβάριον, ἐπὶ τοσοῦτον ὁ Ἄετος ἀνέρχεται, πετῶν εἰς ὕψη δυσθεώρητα. ἀναλόγως τοῦ μήκους τοῦ θώμιγγος, κατέρχεται δὲ ἀντιθέτως εἰς τὴν γῆν, περιπιλισσομένου τοῦ θώμιγγος εἰς κουβάριον. Κατὰ τοιοῦτον δὲ τρόπον ὁ χάρτινος Ἄετος ὁμοιάζει πρὸς ἀληθινὸν πτηνόν καὶ εἶνε λίαν εὐχάριστος διασκέδασις εἰς τοὺς παῖδας κυρίως.

X. Β.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ - ΓΝΩΜΙΚΑ

- 1. — Μάθε τέχνην καὶ ἄσ' τῆρε, Καὶ σὺν πεινάσῃς, πιάσ' τῆρε.
- 2. — Κάλλιο πέντε καὶ σὶὸ χέρι, Παρὰ δέκα καὶ καρτέρει.

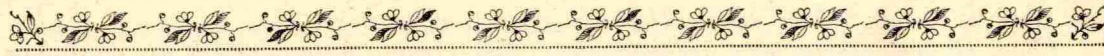
- 3. — Κόττα πῆτα τὸ Γεννάριον Καὶ παπὶ τὸν Ἀλωνάριον.
- 4. — Ὁ Φλεβάρης καὶ ἂν φλεβίση, καλοκαῖρι θὰ μυρίση.
- 5. — Κάθε πρᾶμα σὸ καῖρὸ τοῦ καὶ ὁ Κολῆς τὸν Αὐγουστο.
- 6. — Στοῦ κωφοῦ τὴν πόρτα, θέλεις χτύπα, θέλεις βρόντα.
- 7. — Κωφοῦ καμπάνα καὶ ἂν βαρῆς, στριβὸν καὶ ἂν θυματίζῃς, καὶ μεθυσμένον καὶ ἂν κερνᾷς, ὅλα χαμένα τᾶχεις.

X. Β

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ (δεχόμεθα λύσεις)

- 1. — Χίλιοι μίλιοι (ἢ μιλίοιοι) καλογέροι, σ' ἕνα ῥᾶσο τυλιγμένοι (ἢ σ' ἕνα μπάλωμα δεμένοι). (Τί εἶνε ;)
- 2. — Κόκορας σι(μυ)εροβρακάτος καὶ σιδερομουστακάτος, σὺν (ἢ σι(μυ)ερο)βρακάτος τὰ φτερά του, δὲν κιντᾶζει καὶ μπροστά του. (Τί εἶνε ;)
- 3. — Ἐκεῖ πέρα πᾶνε δύο, κάθε μιὰ μὲ τὸ παιδί της. Ἄν εἶν' τέσσαρες, εἶν' τρεῖς. (Τί εἶνε ;)

ΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ

[Τὰ Δημοτικά ἔσματα κατατάσσονται εἰς τρεῖς κυρίως κατηγορίας, εἰς Ἐπιτραπέζια (καθιστά), Ὀρχηδτικά καὶ Κώμους (πατηνάδας ἢ ἐμβατήρια). Εἰδικώτερον ὁμοῦ χαρακτηρίζονται ταῦτα καὶ ὡς Ὑμνοι, Ἱστορικά, Ἡρωικά, Κλέθτικα, Πολεμικά καὶ Πυρρήχια, Ἐρωτικά, Γαμήλια, Ὑπνωτικά, Θρηνητικά, Διωρητικά, Κάλανδα, Σατυρικά, Ἀστεῖα, Συμβολικά καὶ ἄλλως. Τὰ κατωτέρω ἔσματα συνελέγησαν καὶ ἐμελοποιήθησαν παρ' ἡμῶν. Τὴν μουσικὴν ὄρα ἐν τῷ παραστήματι ἐν τέλει τοῦ παρόντος. Χ.Β.]

ΑΣΜΑΤΑ ΟΡΧΗΣΤΙΚΑ

Ἀριθμ. 1ος (νησιωτικόν, κα-αγωγῆς Χιακῆς)

[Ὁ ἦχος τοῦ ἔματος τοῦτου προσηρμόσθη εἰς ἔσμα τοῦ «Κινηματογράφου», σατυρικοῦ θεατρικοῦ ἔργου τῆς παρελθοῦσης θερινῆς περιόδου].

- 1. ΚΑΤΩ στὸ γιὰλὸ, κάτω στὸ περιγιάλι, — Κάτω στὸ γιὰλὸ, κοιτῆ, Νερατζοῦλα φωντωτῆ —
2. Πλένον Χιώτισσες, πλένον παπαδοπούλες. — Πλένει Χιώτισσα, κοιτῆ, Λεμονίτσα φωντωτῆ —
3. Καὶ μιὰ Χιώτισσα, μικρὴ παπαδοπούλα,
4. Πλένει κ' ἄπλωνε καὶ με τὸν ἄμμο παίζει.
5. Κι' ἄρμερο περῆ, χρυσὸ παλαμισμένο.
6. Ἐλαμψε κι' αὐτὸ κ' ἔλαμψαν τὰ κοντιὰ του.
7. Ἐφίσησ' ὁ βοριάς, μὰ στρος, τραμοντάνα,
8. Κι' ἀνασήκωσε τὸ ποδοφοῦσταγὸ τῆς,
9. Καὶ τῆς φάνηκεν ὁ ποδοστράγάλος τῆς.
10. Κ' ἔλαμψ' ὁ γιὰλὸς! κ' ἔλαμψ' ὁ κόσμος ὅλος!

Ἀριθμὸς 2ος (σατυρικόν)

- 1. ΣΤΗΣ ἀκρι—ἀίντε μπρὲ— Στῆς ἀκρίβειας τὸν καιρὸ, Στῆς ἀκρίβειας τὸν καιρὸ Θέλησα νὰ παντρευθῶ. Καὶ ἐπῆ—ἀίντε μπρὲ— καὶ ἐπῆρα μιὰ γυναικα, καὶ ἐπῆρα μιὰ γυναικα, ποῦτρωγε γιὰ πέντε-δέκα.
3. Πρῶτο βράδν, ποῦ τὴν πῆρα, μούφαγε μιὰ προβατίνα.
4. Καὶ τὴν δεῦτερη βραδνὰ προβατίνα με τ' ἄρνιά.
5. — Ἄνδρα μου, θέλω φουστάνι, γύρω, γύρω με γαϊτάνι.
6. — Ἄνδρα μου, θέλω γοβάκια, γύρω, γύρω με φιογκάκια.
7. — Ἄνδρα μου, θέλω καπέλλο, γύρω, γύρω με τὸ βέλο.
8. Σὰν ἀρπάξω ἕνα ξίλο καὶ τὴν φέρω γύρω, γύρω,
9. — Νὰ γυναικὰ μου, φουστάνι, γύρω, γύρω με γαϊτάνι!
10. — Νὰ, γυναικὰ μου, γοβάκια, γύρω, γύρω με φιογκάκια!
11. — Νὰ, γυναικὰ μου, καπέλλο, γύρω, γύρω με τὸ βέλο!

Ἀριθμὸς 3ος

[Ἄσμα χορευτικόν, φαλλόμενον κατὰ τὸν ἦχον τοῦ προηγουμένου «Στῆς ἀκρίβειας τὸν καιρὸ». Ἐν Βιθυνίᾳ ὁμοῦ ἴδεται παραπλήσιον ποίημα κατ' ἄλλον ἦχον—ὄρα καὶ συλλογὴν Παχτικῶν].

ΣΕ καινούρια βάρκα μ'πῆκα, Σὲ Πασὰ λιμάνι βγήκα. Βρίσκω ναῦτες παλληκάρια, ποῦ ψαρεύανε τὰ ψάρια. — Βρὲ παιδιά, βρὲ παλληκάρια, Ἔχετε γιὰ μένα ψάρια; — Ἐχομε παστὰ καὶ χλωρία, δεκαπέντε ὀκάδες χωρία. — Πάρε βοῦρα, βοῦρασιε τα καὶ παλάντζα ζήγασε τα. — Βοῦρα εἶνε τὰ μαλλιά σου καὶ παλάντζα τὰ βυζιά σου.

Ἀριθμὸς 4ος (ἀρματολικόν)

- 1. ΚΑΤΩ στοῦ Βάλτου τὰ χωριά, Ξηρόμερο καὶ Ἄγραφα, Καὶ στὰ πέντε βιλαέτια, Ἐβγάτε νὰ ἰδῆτε ἀδέρφια, (ἢ φάτε πιέτε μορ' ἀδέρφια).
2. Ἐκ' εἶν' οἱ κλέφτες οἱ πολλοί, Ὅλοι ντυμένοι στὸ φλωρί. Κάθονται καὶ τῶν καὶ πίνουν καὶ τὴν Ἄρτα φοβερίζου.
3. Πιάνον καὶ γράφουν μιὰ γραφῆ, χέζουν τὰ γένεια τοῦ Κατῆ. Γράφουνε καὶ στὸ Κομπότι, Προσκυνοῦν καὶ τὸ Λεοπότη.
4. — Συλλογισθῆτέ το καλά, Ὅτι σὰς καίμε τὰ χωριά. Γλήγορα τ' ἀρματολίκι, γιὰτ' ἐρχόμαστε σὰν λίκιο.

Ἀριθμὸς 5ος (ἐρωτικόν—συμβολικόν)

[Ὑπάρχουσι καὶ ἕτερα, ἀλλὰ κυρίως τρία ἔσματα τοῦ αὐτοῦ ἐπιτραπέζια, τὸ «Χρυσὸς ἀετός», τὸ «Τρεῖς σταναραετοὶ» καὶ ἐν ἱστορικῶν εἰς τὸν Γιάχον (1760—1770). Τὸ κατωτέρω ἔσμα, ἔχον ὠραιότατα τοακίσματα, ὡς τσάμικος χορὸς, ἐν τῇ ὁργανικῇ μουσικῇ, χορεύουσι ἀδόμητον ἢ παιζόμενον οἱ Λεβέντες κατὰ προτίμησιν].

ΕΝΑΣ—μωρὲ ν' ἕνας—Ἐνας ἀετὸς καθότανε 1. Ἐνας ἀετὸς καθότανε, στ' ἀνύχια κυττα- [ζότανε ἢ τηραζότανε.

- Μπρ' ἀνύ—μωρὲ μπρ' ἀνύ—μπρ' ἀνύχια μ' κι' ἀνύ- [χάκια μου,
2. Μπρ' ἀνύχια μ' κι' ἀνύχια μου κι' ἀνύχο- [πεδαράκια μου.
Τὴν πέ—μωρὲ τὴν πέ—τὴν πέριδικα ποῦ πιάσατε,
3. Τὴν πέριδικα ποῦ πιάσατε, νὰ μὴ μοῦ τιν

[χαλάσῃτε Θελα—μωρὲ θελα — θελα ν' τὴ βάλω στὸ κλωβί, 4. Θελα ν' τὴ βάλω στὸ κλωβί, νὰ μου λαλή [κάθε πρωί.
5. Νὰ μου ξυπνήν τὴν κυρὰ ἀπ' τὰ παχεὰ [τὰ στρώματα.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

—ΕΙΔΗΣΕΙΣ. Ἐνεκεν τυπογραφικῶν δυσχερειῶν, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὴν μουσικὴν σύνθεσιν, ἡ «Ἐθνικὴ Μούσα» ἔρχεται ἐκδιδόμενη ἀπὸ τοῦ μηνὸς τούτου Μαρτίου, ἀντὶ τοῦ Ἰανουαρίου, δι' ὃν εἶχεν ἀγ- γελθῆ.

— Ὁ κ. Κωνστ. Παπαμιχαλόπουλος, ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Συλλόγου, εἶπεν ὅτι ἐξ ὅλων τῶν θλικῶν σκοπῶν κυρίως μόνον δύο τὸν ἐνθουσιάζουσι καὶ τὸν ἠλεκτρίζουσι ὁ τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ ὁ τοῦ ἡμετέρου Ἐθνικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου.

— Πάντα τὰ ἐνταῦθα μουσικὰ σωματεῖα ἤρχισαν ἀπὸ τίνος χρόνου νὰ δίδωσι μείζονα ἀπ' ἄλλοτε προσοχὴν εἰς τὴν Ἐθνικὴν ἡμῶν μουσικὴν, καὶ δὴ εἰς τὰ δημοτικὰ ἡμῶν ἔσματα.

— Τοιοῦτοτρόπως ὑπάρχει ἐλπίς ν' ἀκούηται εἰς τὸ εἶξῃ συγρό ερον ἡ ἔθνικὴ ἡμῶν μουσικὴ καὶ ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν ἑλληνικῶν οἰκιῶν. Διότι εἰς ὅλα τὰ πράγματα συντελεῖ πολὺ καὶ ἡ μίμησις.

— Τελευταῖον ἰδρύθη ἐνταῦθα καὶ «Φιλόμουσος Ἐταιρεία», πρὸς μουσικὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ. Προέβη δὲ μάλιστα καὶ εἰς τὴν ἰδρύσιν νυκτερινῶν λαϊκῶν σχολῶν ἀρρένων καὶ θηλέων. Ἡ διδασκαλία δωρεάν. Χαίρομεν δὲ, διότι θὰ διδασκῆται καὶ ἡ Ἐλληνικὴ Μουσικὴ, ἐμπνευσμένη ἀπὸ δημοτικὰ ἔσματα.

— Γενόμενον ἀρχαιρεσιῶν ἰζελέγη δωδεκαμελὲς συμβούλιον, ἀποτελούμενον ὑπὸ τῶν κκ. Σεφ. Γεννάδου, προέδρου, Ἀγ. Σγλήμαν, ἀντιπροέδρου, Γ Κυριακοῦ, γεν. γραμματέως, Ἰ. Πετρουτσουπίου, γενικοῦ ἐφόρου, Θ. Παπαϊωάννου, Σπ. Ἀγαπητοῦ, Β. Πατσάλη, Ἐμμ. Βουρουκλά, Ἀλ. Δρίβα, Ἰ. Παπαφίλεσσα, Π. Εὐστρατιάδου καὶ Γ. Πώπ.

— Εἰδικοί ἐφοροὶ ἐξελέγησαν οἱ κκ. Ἰωάννης καὶ Θεοφραστὸς Σακελλαρίδα, εἰδικοί γραμματεῖς οἱ κκ. Ἥλ. Μελισουργὸς καὶ Γ. Βέλτσος καὶ ταμίας ὁ κ. Μ. Ἰωσήφ.

— Ἐν αὐτῇ διδάσκουσι καὶ οἱ ἐκ τῶν τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου κκ. Ἰ. καὶ Θ. Σακελλαρίδα.

— Ὁ πρῶτος διδάσκει τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν καὶ ὑμνογραφίαν, πλεῖστοι δὲ μαθηταί, ἰδίως ἐκ τῶν φοιτητῶν τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου, παρακολουθοῦσι τὴν διδασκαλίαν του ταύτην.

— Ὁ Ε. Μ. Σύλλογος συμπράττει μετὰ τοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου «Ἀπόλλωνος» (ᾠδεῖον Λότινερ).

— Τὸ ἀριστον τοῦτο σωματεῖον ἀξιολογώτατος μέγχι τοῦδε ἔκαμε πρόεδρος, ὀφειλομένης εἰς τὴν ἰκανωτάτην καὶ ἀκαταπόνητον διευθύντηριαν τοῦ ᾠδεῖου κυρίαν Λίναν φὸν Λότνερ καὶ τὸν ρέκτην καὶ φιλομουσώτατον πρόεδρον κ. Κλεάνθη Ζάνου.

— Ἡ ἐν τῷ ᾠδεῖῳ Ἀθηνῶν Σχολῆ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς δὲν ἔδωκε μέγχι τοῦδε τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, εἰ καὶ λειτουργεῖ ἀπὸ πενταετίας. Καὶ τοῦτο διότι διδάσκονται τὰ μαθήματα κατὰ πρόγραμμα ἑλλιπῆς καὶ ἀνεξέλεγκτον.

—Εἰς τὴν ἀποτυχίαν ταύτην οὐκ ὀλίγον συνετέλεσε

καὶ ἡ ἀπὸ δύο ἐτῶν περίπου διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Μουσικῆς Ἐπιτροπῆς.

— ΧΟΡΟΙ. Εἰς τὰς μεγάλας ἐφετεινάς χοροσπερίδας, δημοσίας ἢ οἰκογενειακάς, τί ὅποια ἐδόθησαν ἐν Ἀθήναις, ἔχορεῦθησαν, ὡς καὶ κατὰ τὰ τροχούμενα ἔτη, μόνον εὐρωπαϊκοὶ χοροί. Ἀπὸ τὰ προγράμματα ἔλειπον οἱ γραφικώτατοι ἑλληνικοὶ χοροί

— Ὁ «Ἐθνικὸς Μουσικὸς Σύλλογος» θὰ προσπαθῆσῃ νὰ εἰσάγωνται εἰς αὐτὰς καὶ οἱ ἔθνικοὶ μας οὐτοὶ χοροί, τοὺς ὁποίους οἱ εὐρωπαῖοι θαυμάζουσι, μόνον δ' ἡμεῖς περιφρονούμεν.

— Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ὁ Σύλλογος προσέλαβεν ἕνα ἐκ τῶν καλυτέρων ἐν Ἀθήναις χοροδιδασκάλων, τὸν κ. Ἀργύριον Ν. Ἀνδρέοπουλον, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰδικῶς ἀσχολούμενον εἰς τὴν μελέτην ὅλων τῶν ἑλληνικῶν χορῶν.

— Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διδασχῶσι πάντας τοὺς ἑλληνικοὺς χορούς, δύνανται νὰ προσέλθουν εἰς τὸ ἐνταῦθα χοροδιδασκαλεῖόν του, εἰς οἰανδήποτε ὄραν.

— Ὁ Σύλλογος θὰ τον ἀποστέλλῃ καὶ εἰς τὰς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἑλληνικὰς χώρας πρὸς διέξοδον καὶ διδασκαλίαν αὐτῶν Ἐναξίς τῶν τοιούτων ταξιδιῶν του ἔκαμε ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνὸς δι' Ἀττάλειαν, Ἀλεξάνδρειαν καὶ Κάϊρον.

— Πρὸς τοῦτοις ὁ Σύλλογος, θέλων νὰ γενικευθῶσι οἱ ἑλληνικοὶ χοροὶ μεταξὺ ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων, θ' ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου νὰ διοργανωθῶσι δημοσίας χοροσπερίδας με πρόγραμμα περιληφθέντων ὅλους τῶν ἑλληνικῶν χορῶν. Θὰ βραβεύῃ δὲ τοὺς διακρινόμενους εἰς αὐτοὺς χορευτὰς καὶ χορευτρίδας.

— ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ. Παρὰ πολλῶν ἐλάβομεν ἐπιστολάς ἐνθαρρυντικὰς εἰς τὸ δύσκολον ἔργον, τὸ ὁποῖον ἀνελάβομεν. Ὁ γνωστὸς εἰς τὸν μουσικὸν κόσμον ἱστοριογράφος καὶ μουσικολογικώτατος φίλος ἡμῶν κ. Γ. Ἰ. Παπαδόπουλος, μέγας πρωτεύδικος τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, μὰς ἐνθάρρυνε διὰ τῶν εἰξῆς:

«Ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ σας πολλὰς θ' ἀπαντήητε δυσχερείας, ἀλλὰ μὴ πρὸ τῶν παροδικῶν δυσχερειῶν καὶ δοκιμασιῶν ἀποδειχθῆσθε, μηδὲ ἀποκηθῆσθε πρὸς τοὺς ἀγῶνας, οὓς ὁ μέγας Θεὸς κλήρον μὰς ἔταξεν. Αὐτὸς ἐπευλογῆσαι τοὺς ἀγῶνάς μας ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς μας μουσικῆς».

— Ἐπίσης διὰ παρομοίων ἐνθαρρυντικῶν λόγων μὰς προτρέπει εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ ὁ γνωστὸς φιλόλογος καὶ μουσικὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει κ. Γ. Δ. Παχτικός, ὅστις εὐθυμογραφῶν προσθῆται καὶ τὰ εἰξῆς:

«Σὲ ἀποκαλῶ, βλέπεις Χρῆστον· διότι πρέπει νὰ εἶνὲ τις χρηστὸς Ἕλλην διὰ ν' ἀναλάβῃ τὸ περᾶσιον αὐτὸ ἔργον τῆς ἐκδόσεως παγκοσμίου περιοδικοῦ μουσικοῦ, ὅπερ ἀνέλαβες σύ. Ἄν δὲ συνειθίζῃς νὰ γρά-

φρσαι Χρῖστος και οὐχι Χρηστές, τότε να εἶσαι βέ-
βαιος, ότι σαν τον Χριστόν θα σταυρωθῆς δια την επι-
τυχίαν τῆς εὐγενούς και ἔθνωφελούς ιδέας σου».

— Ἐτερος δ' ἐνθουσιώδης λάτρης τῆς ἔθνικῆς ἡμῶν
μουσικῆς, ὁ δικηγόρος κ. Ἄλ. Α. Μιχαηλίδης, μᾶς
γράφει τάδε :

«Ἐκ καθήκοντος ἱεροῦ, τὸ ὅποιον ἔχω και πρὸς
τὴν πατρίδα μας και πρὸς τὸ ἔθνος, ἵνα συντελῶ εἰς
τὴν πρόδόν του και τὴν μουσικὴν ἀναγέννησίν του,
σὰς παρακαλῶ θερμότατα νὰ μᾶς ἀναγγείλητε ἐν πε-
ριλήψει τὴν ἐργασίαν τοῦ Συλλόγου κατὰ τὸ παρελ-
θὸν ἔτος και τὴν ἐτοιμαζομένην κατὰ τὸ τρέχον.

«Εἶνε ἀνάγκη ἐκ τοῦ κέντρο νὰ δοθῇ ἡ ὄθησις,
και δια τούτο ἀσμενος χαϊρετίζω τὴν ἐκδοσιν τῆς
«Ἐθνικῆς Μούσης», ἣτις, σὺν τοῖς ἄλλοις, σκοπὸν
θὰ ἔχη νὰ δημοσιεῖ ἑκάστου και τὰ ἀποφάσεις τοῦ
Συλλόγου και ἐν γινεῖ τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ, πρὸς
πραγματοποίησιν ἐκείνου, τὸ ὅποιον ἐπιδιώκει».

— Πλείστοι δ' ἄλλοι δὲ ἐπιστολῶν τῶν, ἐπίσης μᾶς
ἐξέφρασαν τὸν ἐνθουσιασμόν των ἐπὶ τούτῳ, ὡς οἱ
κκ. Χρ. Χατζῆ Χρίστου, Ἄχ. ατος Ἄδὰμ, Ἄλ.
Πάλλης, Π. Οὐγος Ἄθ. Γκαίσιερ, Β. Ι Βασιλιά-
δης, Ι. Ε. Φαράντος, Ε. Χ. Ζαμπετάκις, Δ. Π. Μα-
λιῆς, Ι Σαραντίδης, Χ. Ι. Παπαϊωάννου, Ν. Α. Δε-
βελέγκας, Δ. Ε. Ζωγραφόπουλος, Α. Α. Ταχτατζῆς
και πλείστοι ἄλλοι, οὓς εὐχαριστοῦμεν και συγχαί-
ρομεν δια τὰ πατριωτικά των αἰσθήματα.

— Η «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ» τῶν
πατριαρχείων Κων, πόλεως προαγγέλλουσα τὴν ἐκδοσιν
τῆς «Ἐθνικῆς Μούσης», γράφει τὰ ἐξῆς εἰς τὸ φύλλον
τῆς 31 Δεκεμβρίου 1908 :

«Ἐθνικὴ Μούσα». — Τοιοῦτον φέρει τίτλον τὸ
περιοδικὸν τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀθηνῶν Μουσικοῦ Συλ-
λόγου, κατὰ μῆνα ἐκδοθησόμενον ὑπὸ τοῦ ἔλλογ.
κ. Χρίστου Γ Βλάχου, γνωστοῦ δια προγενεστέρων
μουσικῶν διατριβῶν γενομένου. Τὸ φιλόμουσον κοινόν,
μανθάνον, ὅτι ἱερῶται τοῦ «Ἐθνικοῦ Μουσικοῦ Συλ-
λόγου» εἰσὶν ἄνδρες ἐπὶ πολυμαθεῖα και πατριωτισμῶ
τασίγνωστοι, ὧν μεταξύ και οἱ γνωριμώτεροι ἡμῶν
ἔλλογ. κκ. Παπαμιχαηλίδης, Ἄθ. Εὐταξίας Γ.
Χατζιδάκις, Ν. Γ. Πολίτης, Ν. Δ. Δεβίδης, Γ.
Στρέϊτ, Ι. Μπότασης, Δ. Γρ. Κομπούρογλου Ν.
Κωνσταντῆς. Ι. Μεσολωρᾶς, οὐδεμίαν ἔχει ἀμισθολίαν
ὅτι τὸ περιοδικὸν τοῦ τοιοῦτου Συλλόγου πολλὴν τὴν
ὠφέλειαν ἐπαγγέλλεται και τῆ ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν
μουσικῆς, πολλῆς ὑποστηρίξεως ἄξιον καθιστάμενον».

— Ὁ σεβάσμιος ἱερομόναχος κ. Π. Ο. Α. Γκαί-
σιερ, βενεδικτῖνος, ἐκ τῆς παρὰ τὴν Ρώμην τῆς Ἱτα-
λίας ἱερᾶς Μονῆς Κρυπτοφέρρης μᾶς γράφει προτεί-
νων εἰς ἡμᾶς νὰ ὀνομάσωμεν τὸ περιοδικὸν «Ἐλλη-
νικὴν Μούσαν», ἀντὶ «Ἐθνικῆς». Ἡ λέξις ὅμως
«Ἐλληνικὴ» εὐκόλως ἐννοεῖται και δια τούτο ἀφή-
καμεν τὸν τίτλον, ὡς ἔχει. Ἐν τούτοις τὸν εὐχαρι-
στοῦμεν.

— ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ. Ἡ διάλεξις τοῦ κ. Ν. Παπα-
λεξανδρῆ, ἡ γενομένη ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ τὴν
11ην Ἰανουαρίου ἐ.ε. και ἐνθουσιωδῶς ἐπισημειθεῖσα
ἀπὸ τὸ πολυπληθέστα ον ἀκροατήριον, δημοσιευθήσε-
ται πλήρης εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον τοῦ μ. Ἀπριλίου.

— Προσεχῶς ποιήσεται διελξις περὶ τῆς καλαι-
σθησίας τῆς ποιήσεως τῶν δημοτικῶν ᾠσμάτων και
ἑτερον μέλος τοῦ Ε. Μ. Συλλόγου, ὁ κ. Δ. Καλγε-

ρόπουλος, διευθυντῆς τῆς «Ἠλινακοθήκης».

— Ὁ κ. Ν. Παπαλεξανδρῆς ἐδήλωσεν ὅτι θὰ κάμη
ἔτι και ἑτέρας δύο διαλέξεις.

— Κατὰ τὴν ἑτέραν ἐξ αὐτῶν. καθ ἣν θέλει συγ-
κρίνει τὴν ποιήσιν τῶν νεωτέρων ποιητῶν πρὸς τὴν
τῶν δημοτικῶν ᾠσμάτων, προμηγύεται κα' πάλιν κο-
σμοπλήμμυρα, ὡς ἐκ τοῦ θέματος ὅτι πολλοὶ τῶν
νεωτέρων ποιητῶν στιχοιουργοῦσιν ἀνήγως.

— Τὴν 23ην παρελθόντος μηνὸς ὁ κ. Σ. Θεοδοσι-
οπουλος ἐποίησατο ἐν τῷ Ὁδεῖῳ ἐνδιαφέουσα διελξις
περὶ τῆς ἑλλην. ψυχῆς τῶν δημοτικῶν ᾠσμάτων.

— ΕΚΔΟΣΕΙΣ. Ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Πολυκράτους,
φιλολόγου μουσικοῦ, ἀγγέλλεται πρὸς ἐκδοσιν ἡ
«Ἀρμονικὴ», θεωρητικὸν μουσικὸν σύγγραμμα,
μετὰ πλείστων παραδειγμάτων και ἀσκήσεων, ἐπὶ τῆ
βάσει τῶν δοκιμωτέρων νεωτέρων συγγραφέων. Τὸ
τοιούτο σύγγραμμα εἶνε μοναδικὸν ἐν Ἑλλάδι και τὸ
συνιστῶμεν ὡς χρησιμώτατον Ἐκαστον τῶν 16 φυλ-
λαδίων θὰ τιμᾶται πρὸς μίαν δραχμὴν.

— Ὑπὸ τοῦ πολυμαθοῦς κ. Γ. Ι Παπαδοπούλου,
μεγάλου πρωτεκδίκου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκ-
κλησίας, ἐξεδόθη πολύτιμον ἱστορικὸν ἐφόδιον δια
πάντα μουσικολόγον και φιλόμουσον, εἰς οὓς θερμῶς τὸ
συνιστῶμεν, διότι εἶνε ἀκένωτον ταμεῖον πολυτίμων
ἱστορικῶν σημειώσεων. Ὀνομάζεται δὲ «Ἰστορικὴ
Ἐπισκόπησις τῆς Βυζαντιακῆς Ἐκκλησιαστικῆς μου-
σικῆς ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων μέχρι τῶν καθ'
ἡμᾶς (1-900 μ. Χ.)».

— Ἡ «Ἐθνικὴ Μούσα» θὰ ἀναγγέλλῃ πᾶν ἔργον,
τοῦ ὁποῖου ἀντίτυπον θ' ἀποστέλληται αὐτῇ.

— ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ. Ἀμφότερα τὰ ἐνταῦθα Ὁδεῖα
μᾶς ἀπὸ τινος χρόνου ἐν συναυλίαις ἐκτελοῦσι δια τῶν
μαθητῶν και μαθητριῶν και τῆς χορωδίας αὐτῶν
λαμπρὰ κλασικὰ ἔργα.

— Τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τοιαύτας συναυλίας ἔδωκε
τὸ Ὁδεῖον Λότνερ, δια σειρᾶς ἐκλεκτῶν ὁρατοῶν,
τῆς Δημιουργίας, Ὀδυσσεῖας και ἄλλων.

— Τούτο δ ἠκολούθησε και τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν,
τὸ ὅποιον ἐσχάτως τὴν 22 π. μηνὸς Φεβρουαρίου ἐν τῷ
Βασιτικῷ Θεάτρῳ ἐξετέλεσε δι' ὑπερεβδομήκοντα μα-
θητριῶν και τῆς ὀρχήστρας του τὸ «Σάμπατ Μάτες»
τοῦ Περγκολέζη λίαν ἐπιτυχῶς. Κατ' αὐτὸ ἔψαλαν
ὠραία ἡ κ. Βιρήνη Πλέσκα-Σκίπερ και ἡ δεσποινὶς
Τροκάρ.

— ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΙΑ. Ἀπὸ τῆς παρελθούσης θερι-
νῆς περιόδου ἐκτελοῦνται ἐνταῦθα ὑπὸ ἑλλήνων θιά-
σων και μελοδραμάτια ἑλληνιστί. Τοιούτα ἐκτελοῦν-
ται νῦν εἰς δύο θεάτρα, τὸ «Πανελλήνιον» ὑπὸ τὴν
διεύθυνσιν τοῦ κ. Οἰκονόμου και τὸ νεωστὶ ἰδρυθέν
«Πολυθέαμα» ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Παπαϊωάννου.

— Ὁ «Ε. Μ. Σύλλογος» προσεχῶς θέλει προκη-
ρῖξει μουσικὸν διαγώνισμα πρὸς μελοποίησιν καθαρώς
Ἑλληνικοῦ μελοδραματίου, τὸ ὅποιον ὡς ὑπόθεσιν θὰ
ἔχη τὸ γνωστὸν εἰδύλλιον τῆς πεφημισμένης Γκόλ-
φως «Ἐβγα, Γκόλφ', ἀπ' τὸ βουλό».

— Πρὸς τούτο ἀνήθηκε τὴν συγγραφὴν τοῦ σχε-
τικοῦ βιβλιαρίου (λιμπρέτου) εἰς τὸν ἐκ τῶν ἐταίρων
τοῦ Συλλόγου κ. Ν. Παπαλεξανδρῆν, δικηγόρον.

— Ἡ ὑπόθεσις μετὰ τῶν ὄρων τοῦ διαγωνίσματος
θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν «Ἐθνικὴν Μούσαν», πρὸς
γνώσιν τῶν ἐνδιαφερομένων.

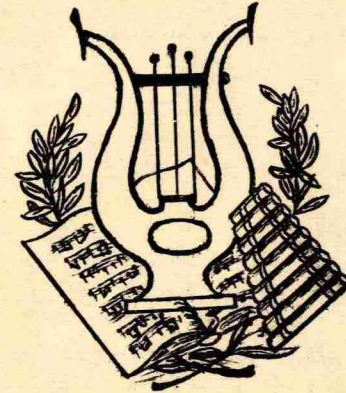
ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ Γ. ΒΛΑΧΟΣ

ΑΘΗΝΗΣΙ.

ΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ

[Εν τῷ παλαιῷ παρασημαντικῷ οὐ παραγράφεται, μόνον ἡ μελωδία τῶν ὁμηρικῶν ἀσμάτων καὶ διὰ παρασημαντικῶν ὁσόν τινα εἴδησις, ἵνα ἀναγινώσκονται εὐχερῶς. Τὰ εἰρησυστατικά πάντα ἑοικέν τι ἀσματοῖς ἐτραγουδιῶσ, ὡς καὶ ἄλλα ἔργα συμφορικά καὶ ὁμηροειδή, ὅσα ὁμοειδῆνται ἐν τοιαύτοις τόποις μετὰ προσηγορικῆν ἐπιφοίαν τοῦ Β' τμήματος τῆς νῆος τὴν ἀποφοίαν τοῦ ἀδελφάρα. Μονοῦντος Ἐσφοῶντος.

Το γένειον νειμερον τῶν ὁμηρικῶν ἀσμάτων ἔχεται ἐν τῷ σχετικῷ ἔργῳ τῆς Ἑορμῆς Μονοῦντος.]

ΟΡΧΗΣΤΙΚΑ

Νοῦδ. 1^{ος} Κάτω σὺ γὰρ (ἰσοδυναμικὸν παρασημαντικῶν Ἐσφοῶντος)
 Ἦχος γάμος τοῦ δ'

Βάσιμος φθόγγος Νῆ (Do εἰρῶ)

ΠΑΡΑΣΗΜΑΝΣΙΣ Χ. ΒΛΑΧΟΥ

Κά - τω σὺ γὰ - ρὸ, κα - τω σὺ ωε - ρι - γὰ ρι
 κα - τω σὺ γὰ - ρὸ κού - τῃ νε - ραν - τζού - ρα φου - νω - τῃ

Do. Allegro ΜΟΥΣΙΚΗ Χ. ΒΛΑΧΟΥ

Κά - τω σὺ γὰ - ρὸ κα - τω σὺ ωε - ρι - γὰ - ρι
 κα - τω σὺ γὰ - ρὸ κού - τῃ νε - ραν - τζού - ρα φου - νω - τῃ

Νοῦδ. 2^{ος} "ΣΤΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ.." (ἄσμα σατυρικόν)

Ἦχος τέταρτος εἰρησοδικῆς (ἤχος) Βάσιμος γδ Βού (μει εἰρῶτα)

ΠΑΡΑΣΗΜΑΝΣΙΣ Χ. ΒΛΑΧΟΥ

Στῆς ἀ - κρι ἀν - τε μῶρε σῆς ἀ - κρι - βείας τὸν καιρὸ
 σῆς ἀ - κρι - βεί - ας τὸν και - ρὸ δε - χη - σα να παν - δου - δῶ.

Me. Moderato ΠΑΡΑΣΗΜΑΝΣΙΣ ΓΠΟ Χ. ΒΛΑΧΟΥ

Στῆς ἀ - κρι ἀν - τε μῶρε σῆς ἀ - κρι - βεί - ας τὸν καιρὸ
 Στῆς ἀ - κρι - βεί - ας τὸν καιρὸ δε - χη - σα να παν - δου - δῶ

Νοῦδ. 3^{ος} ΟΙ ΠΑΡΑΔΕΞ ΝΑΥΤΩΝ
 "Ὁ ναυνοῖα βάσιμα μῶντα"
 (ἀδεται κατὰ τὸν ἦχον τοῦ προσηγορικῶν)

Νοῦδ. 4^{ος} ΟΙ ΑΡΜΑΤΩΝΟΙ ΣΗΡΟΜΕΡΟΥ
 Ἦχος γ'. Βάσιμος φθόγγος Γδ (εἰρῶτα. Πα)

Κά - τω σὺ Βά - του τὰ χω - ρία
 Ζη - ρό - με - ρο καὶ Ἄ - ροα - φα
 νῆμ' στα σὺν - τε βι - γα - εἰ - τια
 φα - τε σὺν - τε μῶρ' ἀ - δέο - φια
 Κά - τω σὺ Βά - του τὰ χω - ρία
 Ζη - ρό - με - ρο καὶ Ἄ - ροα - φα
 νῆμ' στα σὺν - τε βι - γα - εἰ - τια
 φα - τε σὺν - τε μῶρ' ἀ - δέο - φια

ΕΝΑΣ ΑΙΤΟΣ

Ἦγος α'. Βάσιμος τόνος Κε (ύρωα. Λα)

ΠΑΡΑΣΗΜΑΝΣΙΣ ΥΠΟ Χ. ΒΛΑΧΟΥ.

Musical notation with lyrics: Ένας μωρέ (ν)ένας ένας αί- τός να- δό- τα νε, να- δό- τα νε

Musical notation with lyrics: Ένας αί- τός να- δό- τα νε σία νύχια νυε- τα ζό- τα νε νυε- τα ζό- τα νε

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1909

Table with columns for 31 Ιανουαρίου 1909 and 31 Δεκεμβρίου 1908. Sections include ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ and ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ with various financial entries and their values.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: Ἐν Λονδίῳ (22 Fenchurch street 'Corner of Rood Lane. E. C.), Ἀλεξανδρεία, Καῖρω, Χαροῦμ (Σουδάν), Κωνσταντινουπόλει (Γαλατῆ καὶ Σταμπούλ), Σμύρνη, Θεσσαλονίκη, Καβάλλα, Πειραιεὶ, Πάτρας, Βόλῳ, Σύρῳ, Καλάμαις, Χανίοις, Ἡρακλείῳ, Ρεθύμνῃ (Κρήτης).

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31 ΙΑΝΟΥΡΙΟΥ 1909

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Ταμείον καὶ Τράπεζαι.....	Δρ.	7,612,225.53
Διαθέσιμα παρὰ ταῖς ἐν Εὐρώπῃ Τραπεzaῖς εἰς χρυσόν.....	»	3,706,746.06
Χρυσὸς καὶ Συνάλλαγμα εἰς χρυσόν.....	»	2,810,919.62
Προεξοφλήσεις.....	»	13,582,614.20
Λ)σμοὶ τρέχ. εἰς χρ. καὶ δρ. ἐπὶ ἐνεγύρω χρεωγράφων.....	»	55,137,241.54
» » ἐμπορευμάτων καὶ ἄλλων ἐγγυήσεων.....	»	26,441,032.71
» » ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτων.....	»	9,470,043.10
Δάνεια ἐπὶ ἐνεγύρω χρεωγράφων.....	»	2,866,910.68
Προσωρινοὶ τρέχοντες λ)σμοὶ εἰς χρυσόν καὶ δραχμάς.....	»	16,164,386.28
Χρεώγραφα καὶ τοκομερίδια εἰς χρυσόν καὶ δραχμάς.....	»	12,568,117.51
Ὅμολογιαὶ Ἐθν. Δαν. καὶ δάν. εἰς δῆμους, λιμένας καὶ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα.....	»	8,764,137.75
Καταστήματα καὶ κτήματα.....	»	3,350,953.65
Ἐξόδα ἐγκαταστάσεως Κεντρ. καὶ Ὑποκαταστημάτων.....	»	671,496.76
Χρεώγραφα Ταμείου Συντάξεων καὶ ἀσφαλείας ζωῆς ὑπαλλήλων.....	»	480,000.—
	Δρ.	<u>163,635,705.76</u>

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Κεφάλαιον ἑταιρικόν.....	Δρ.	40,000,000.—
Ἀποθεματικόν τακτικόν.....	»	9,095,000.—
Ὅμολογιαὶ φρ. χρ. 2 1/2 ἑκατομμύρια ἐξοφληταὶ τῇ 1 Ἰουλίου 1924.....	»	2,500,000.—
Καταθέσεις εἰς χρυσόν καὶ δραχμάς.....	Δρ.	75,014,758.16
Ταμειυτήριον.....	»	6,208,447.13
Ταμείον συντάξεων ὑπαλλήλων.....	»	480,000.—
Ἐξωτερικοὶ λογαριασμοὶ εἰς χρυσόν.....	»	31,143,982.91
Ἐπιταγαὶ πληρωταὶ.....	»	1,435,967.90
Γραμμάτια εἰσπραχθέντα εἰς χρυσόν καὶ δραχμάς.....	»	453,882.65
Μερίσματα πληρωταὶ.....	»	2,057,67.—
		<u>163,635,705.76</u>

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς

Z. K. ΜΑΤΣΑΣ

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ λογιστηρίου

Φ. Νίκοινομου

Ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν ἐκτελεῖ: Προεξοφλήσεις. Εἰσπραχθεὶς γραμματίων. Προκαταβολὰς ἐπὶ χρεωγράφων καὶ ἐμπορευμάτων.—Ἀνοίγει τρεχομένους λογαριασμοὺς ἠγγυημένους καὶ ἐν γενεὶ ἀναδέχεται τὴν ἐκτέλεσιν πάσης τραπεζιτικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ συμφερωτάτους ὄρους.—Δέχεται χρεώγραφα πρὸς φύλαξιν ἀντὶ ἐλαχίστων δικαιοματίων.—Ἐνοικιάζει χρηματοκιβώτια εἰς ιδιώτας.—Δέχεται καταθέσεις χρημάτων εἰς γούτῶν καὶ τραπεζογραμματία, πληρώνουσα τόκον:

3	0/0	εἰς πρώτην ζήτησιν
3 1/2	0/0	διὰ καταθέσεις 6 μηνῶν
4	0/0	» » ἐνός ἔτους
5	0/0	» » δύο ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα.

Διὰ τὰς εἰς τὸ Ταμειυτήριόν της, λειτουργοῦν καθ' ἑκάστην, καταθέσεις. ὡς καὶ διὰ τὰς χάριν ἀγαθοεργῶν σκοπῶν, πληρώνει τόκον 4 0/0.